

Toelichting

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Begrenzing	3
1.3	Geldende regelingen	4
1.4	Opbouw van de toelichting	5
2	Bestaande situatie en ontwikkelingen	7
2.1	Landschap en cultuurhistorie	7
2.1.1	Ontstaansgeschiedenis	7
2.1.2	Landschap en landschappelijke inpassing	7
2.1.3	Cultuurhistorie en archeologie	8
2.1.4	Ontwikkelingen en beleid	8
2.2	Bodem en water	10
2.2.1	Bodem	10
2.2.2	Water	10
2.2.3	Ontwikkelingen en beleid	13
2.3	Bedrijven en kantoren	15
2.3.1	Huidige situatie	15
2.3.2	Ontwikkelingen en beleid	17
2.4	Detailhandel en overige voorzieningen	21
2.4.1	Huidige situatie	21
2.4.2	Ontwikkeling en beleid	22
2.5	Wonen	23
2.5.1	Huidige situatie	23
2.5.2	Ontwikkeling en beleid	23
2.6	Verkeer en parkeren	24
2.6.1	Huidige situatie	24
2.6.2	Ontwikkelingen en beleid	25
2.7	Overige infrastructuur	26
2.7.1	Huidige situatie	26
2.7.2	Ontwikkeling en beleid	26
2.8	Flora en fauna	27
2.9	Milieu	29
2.9.1	Geluid	29
2.9.2	Luchtkwaliteit	30
2.9.3	Bodemkwaliteit	33
2.10	Externe veiligheid	33
2.10.1	Gevolgen Besluit externe veiligheid inrichtingen voor plangebied	36

	2.10.2 Vervoer van gevaarlijke stoffen	40
	2.10.3 Aardgastransportleiding	43
	2.10.4 Advies brandweer	44
3	Planbeschrijving	45
3.1	Bedrijven, kantoren, detailhandel en overige voorzieningen	45
3.2	Wonen	47
3.3	Wegen en water	48
3.4	Overig	49
	3.4.1 Archeologie	49
	3.4.2 Overige infrastructuur	49
	3.4.3 Milieu en externe veiligheid	49
4	Juridische aspecten	51
5	Economische uitvoerbaarheid	57
6	Inspraak en overleg	59
	Bijlagen	

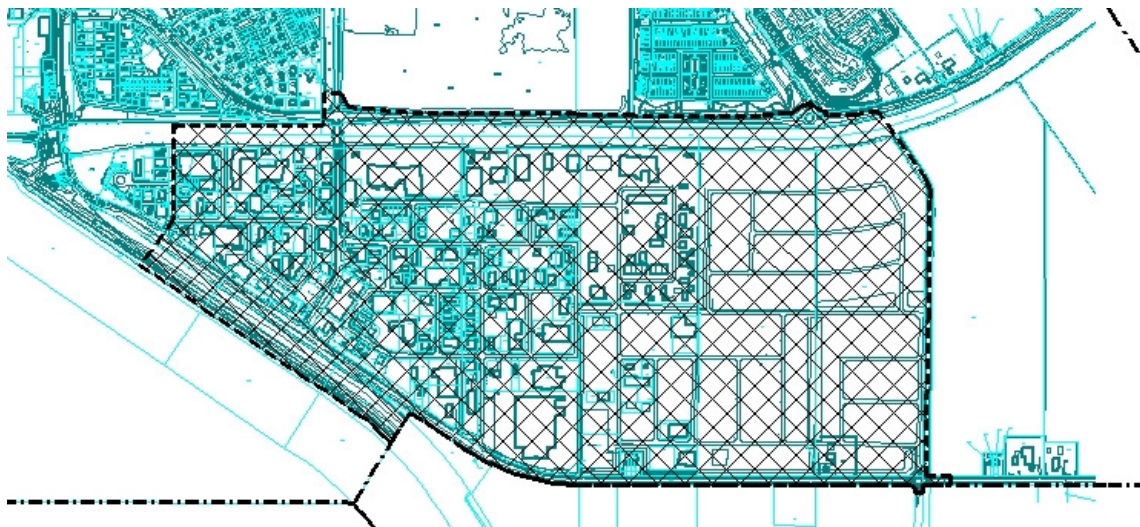
1.1 Aanleiding

Het college van de gemeente Urk heeft in haar beleidsprogramma van maart 2002 aangegeven een inhaalslag te willen maken met het actualiseren van de bestemmingsplannen. Na het actualiseren van het bestemmingsplan 'Buitengebied' is het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein' aan de beurt. Voor het bedrijventerrein gelden nu zo'n 15 planologisch juridische regelingen. De volgende argumenten vormden de aanleiding om te komen tot het herzien van de bestemmingsplannen binnen de gemeente Urk:

- enkele geldende bestemmingsplannen zijn ruim 10 jaar oud;
- de veranderingen op het gebied van milieubeleid;
- afstemming op het provinciale omgevingsplan en andere beleidsnota's van hogere overheden;
- actuele bestemmingsplannen zijn beter te handhaven;
- het aantal bestemmingsplannen terugdringen. Dit leidt tot éénduidigere plannen, aangezien de veelheid van verschillende bestemmingsplannen ongelijke situaties kan opleveren;
- de komende wijziging van de Wet op de Ruimtelijke Ordening kan grote gevolgen hebben voor de toepassing van de regelgeving;
- de gemeente wenst aan te sluiten bij de landelijke trend tot digitalisering en standaardisering (IMRO-codering) van bestemmingsplannen.

1.2 Begrenzing

Het bedrijventerrein van Urk is gelegen ten zuiden van de kern Urk. De grenzen van het bestemmingsplan worden gevormd door de Zuidermeertocht (oostzijde), Urkerweg (noordzijde), Stortemelk (westzijde, de teen van de dijk en de gemeentegrens (zuidzijde). De grenzen staan ook aangegeven op het figuur 'Plangebied'.

Figuur: Plangebied

1.3 Geldende regelingen

Binnen het plangebied zijn de volgende regelingen van kracht:

Tabel 1 Geldende regelingen

regeling	vaststeldingsdatum
Industrieterrein Domineesweg 2 ^o fase	25-09-1980
1 ^o partiële herziening Domineesweg 2 ^o fase	29-01-1981
2 ^o partiële herziening Domineesweg 2 ^o fase	29-08-1985
3 ^o partiële herziening Domineesweg 2 ^o fase	30-01-1986
4 ^o partiële herziening Domineesweg 2 ^o fase	26-06-1986
5 ^o partiële herziening Domineesweg 2 ^o fase	28-08-1986
6 ^o partiële herziening Domineesweg 2 ^o fase	22-12-1988
Industrieterrein Domineesweg 3 ^o fase	30-10-1986
1 ^o partiële herziening Domineesweg 3 ^o fase	25-02-1993
Zwelsehoek fase 2	29-06-1995
Uitwerking visafslag Zwelsehoek fase 2	26-09-1996
1 ^o partiële herziening Zwelsehoek fase 2	24-04-1997
Zwelsehoek fase 3	09-07-1998
Zwelsehoek fase 3 zuidelijk gedeelte	22-06-2000
1 ^o herziening industrieterrein Zwelsehoek fase 3 zuidelijke gedeelte	28-02-2002
Industrieterrein Zwelsehoek fase 4	20-09-2001
Industrieterrein Zwelsehoek fase 5	23-01-2003

Met alle bovengenoemde bestemmingsplannen wordt het hele plangebied voorzien van regelingen voor een bedrijventerrein. De regelingen zijn opgesteld op het moment dat er een nieuwe fase van het bedrijventerrein ontwikkeld werd. Het bestemmingsplan dat nu is opgesteld, is grotendeels consoliderend maar tevens toekomstgericht van aard. Fase 4 en 5 bevinden zich nog in een ontwikkelingsfase, maar voor deze gebieden geldt al wel een planologische juridische regeling voor het aanleggen van een

bedrijventerrein. Tevens zal het actuele beleid zoals dat onder andere in de Structuurvisie Urk 2025+ en de Gemeentelijke VestigingsVisie is vormgegeven, meegenomen worden. De geldende bestemmingsplannen zijn mede uitgangspunt bij de integrale herziening van het bestemmingsplan 'Bedrijventerrein Urk'. Die plannen zijn immers van belang vanuit het oogpunt van geldende rechten, al kunnen nu andere accenten worden gelegd. Inhoudelijk wordt voortgeborduurd op het meest recente bestemmingsplan 'Industrieterrein Zwolsehoek fase 5'.

1.4 Opbouw van de toelichting

In hoofdstuk 2 zijn de bestaande situatie en de ontwikkeling op het bedrijventerrein weergegeven. In hoofdstuk 3 is beschreven welke visie er voor het bedrijventerrein is en welke keuzes er zijn gemaakt voor het leggen van de bestemmingen. In hoofdstuk 4 komen de juridische aspecten aan bod en in hoofdstuk 5 de economische uitvoerbaarheid. Afgesloten wordt met een hoofdstuk over Inspraak en overleg.

Het Spijk

In dit hoofdstuk zijn per onderwerp de bestaande situaties en de ontwikkelingen aangegeven. Dit kunnen ontwikkelingen zijn als gevolg van trends of beleid dat gevoerd wordt. In eerste instantie wordt ingegaan op landschap en cultuurhistorie, vervolgens komt bodem en water aan bod, gevolgd door bedrijven en kantoren, detailhandel en overige voorzieningen, wonen, verkeer en parkeren, overige infrastructuur, flora en fauna en milieu. Het hoofdstuk wordt afgesloten met een paragraaf over externe veiligheid.

2.1 Landschap en cultuurhistorie

2.1.1 Ontstaansgeschiedenis

De omgeving van Urk was al vroeg een interessante plaats voor rondtrekkende jagers, vissers en verzamelaars om er hun kamp op te slaan. Tevens vond er akkerbouw en veeteelt plaats.

Vanaf de Romeinse tijd werd het gebied steeds natter en er ontstonden verschillende eilanden, zoals Urk en Schokland. De bewoners vestigden zich in nederzettingen rond de pleistocene opduiking van het voormalige eiland Urk. Door het stijgende water werden de eilandbewoners uiteindelijk gedwongen om van de landbouw over te stappen naar de visserij. Ook nu nog speelt de visserij een belangrijke rol op Urk.

2.1.2 Landschap en landschappelijke inpassing

Het voormalige eiland Urk maakt na de drooglegging van de Zuiderzee deel uit van de Noordoostpolder. Het landschap van de Noordoostpolder heeft het karakter van een bewust vormgegeven gebied. Bij het ontwerp is uitgegaan van een sterke scheiding van functies met een duidelijk onderscheid tussen de grote open ruimtes en de massa's met stedelijke functies. Het geheel wordt doorsneden en verbonden door lijnvormige structuren, zoals dijken, vaarten en wegen.

Kenmerkend voor de Noordoostpolder zijn de verschillende boerderijtypen, rondom voorzien van erfbeplanting en daartussen groepjes voormalige arbeiderswoningen, die bedoeld waren voor de arbeiders op de boerderijen. Binnen het plangebied zijn beide vormen van bebouwing aan de Domineesweg terug te vinden.

■
Voor een betere inpassing van de Domineesweg en het bedrijventerrein is het Onderzoek toekomstig wegbeeld Domineesweg, gedeelte tussen Sluisweg en Zuidermeerweg, opgesteld. De aanleiding voor het opstellen van de nota is de omvorming van dit deel van de weg van een provinciale naar een lokale weg en het leggen van de weg binnen de bebouwde kom. Het wegbeeld dient hierbij aangepast te worden. Er zijn twee inrichtingsvarianten ontwikkeld voor het deel tussen de sluis en de rotonde:

- *het wegbeeld als drager van het (stedelijk) landschap*
In dit concept wordt uitgegaan van een wegbeeld dat ondersteund wordt door een stevige boomstructuur bestaande uit drie rijen bomen van een duurzame soort. Als voorbeeld wordt de es genoemd. De verkeerstechnische inrichting is gebaseerd op de groei van Urk, zoals opgenomen in het structuurplan;
- *het wegbeeld als onderdeel en in aansluiting op landschappelijke lijnen*
Dit concept voorziet in een rij populieren aan de zuidzijde van de weg, welke een lineaire lijn als drager van de Domineesweg vormt. Aan de noordzijde van de weg wordt een groepsgewijze boomaanplant in een open structuur voorgesteld. De inrichting van het profiel van de weg is in beide varianten gelijk.

Voor het deel tussen de Meep en de sluis geldt dat, ter afscherming van de bedrijfsgebouwen, de bosstrook vooralsnog gehandhaafd dient te blijven. Indien bedrijven zich naar de Domineesweg gaan presenteren, zal het betreffende gedeelte van de bosstrook opengebrouwen moeten worden.

2.1.3 Cultuurhistorie en archeologie

Nederland heeft de Noordoostpolder geplaatst op de voorlopige lijst van Werelderfgoed. De Noordoostpolder is een duidelijk voorbeeld van een rationeel landschap uit de 20^e eeuw, waarin de twee voormalige eilanden Urk en Schokland als zelfstandige elementen zijn opgenomen. Schokland staat al op de Unescolijst van het werelderfgoed.

2.1.4 Ontwikkelingen en beleid

Als lid van de Raad van Europa heeft Nederland het Verdrag van Malta ondertekend (1998). Dit verdrag heeft als doel de veiligstelling van het (Europese) archeologische erfgoed. Deze bescherming moet met name gestalte krijgen in het ruimtelijke ordeningsbeleid. Concreet heeft dit tot gevolg dat bij de voorbereiding van bestemmingsplannen (meer) aandacht moet worden besteed aan de

(mogelijke) aanwezigheid van archeologische waarden. Het bestemmingsplan bevat een beschermende regeling ten behoeve van archeologische waarden.

Aan de Domineeseweg is een archeologische vondst gedaan. Met de vondst kan op twee manieren omgegaan worden:

- de vondst kan geconserveerd worden in de bodem;
- de vondst kan ook opgegraven worden;

De laatste optie heeft de voorkeur van de gemeente. Conserveren van de vondst in de bodem levert een financieel probleem op, gelet op de vastgestelde exploitatierekening van het onherroepelijke bestemmingsplan Zwolsehoek fase 5. Dit levert een probleem op met de grondexploitatie, wat in principe ook geldt voor het opgraven van de aanwezige waarden. Deze optie is echter, naar het zich nu laat aanzien, aanmerkelijk goedkoper. De gemeente wil proberen om financiële ruimte te zoeken om de opgraving te kunnen bekostigen. Daarbij wordt tevens gedacht aan externe gelden in de vorm van subsidie van rijk en/of provincie.

Bij het opstellen en uitvoeren van ruimtelijke plannen wordt rekening gehouden met zowel de bekende als de te verwachten archeologische waarden. Voor de bekende waarden heeft de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB) de Archeologische Monumentenkaart (AMK) opgesteld.

Basiskaart

Archeologische waarden zijn in Nederland veelal onzichtbaar, omdat ze grotendeels verborgen liggen in de bodem, waardoor ze niet eenvoudig te karteren zijn. Om deze onbekende informatie in beeld te brengen, heeft de gemeente Urk een gedetailleerde basiskaart laten opstellen door bureau Vestigia waarop alle beschikbare archeologische gegevens over Urk zijn verwerkt. De basiskaart, waarop de indicatieve archeologische waarden staan, is tot stand gekomen na bureauonderzoek en een beperkt booronderzoek. De kaart geeft de trefkans aan of de verwachtingswaarde voor het aantreffen van archeologische resten in de bodem. Binnen het plangebied zijn alleen gebieden met een lage en middelhoge indicatieve verwachtingswaarde aanwezig.

Binnen de gemeente Urk is een onderscheid gemaakt in zes verschillende landschappelijke zones. Voor het bestemmingsplan Bedrijventerrein zijn twee zones van belang (zie: 'Archeologische Basiskaart Urk'). Dit zijn:

- het gebied met rivierduinen langs de voormalige Vechtloop aan de oostzijde van het plangebied (deelgebied C);
- het recent verbouwde gebied tussen de oude Vechtloop en de keileembult (deelgebied E).

Middelhoge indicatieve verwachtingswaarde

Het grootste gebied met een middelhoge verwachtingswaarde ligt in het deelgebied C. Het betreft bebouwde en/ of geëgaliseerde delen van de oeverwallen en rivierduin.

Lage indicatieve verwachtingswaarde

De lage delen van de gemeente (deelgebied F) waren naar alle waarschijnlijkheid niet interessant voor bewoning, zodat ze een lage verwachtingswaarde hebben gekregen.

De kaart AMK en de Archeologische basiskaart zijn beide bijgevoegd.

2.2 Bodem en water

2.2.1 Bodem

In het Weichselien zijn grote pakketten dekzand gevormd. Tijdens het Holoceen stegen de zeespiegel en het grondwater, hierdoor werd een veenlaag gevormd. Dit zogenaamde 'basisveen' vormt nu door inklinking een dunne moeilijke waterdoorlatende laag (bron: bestemmingsplan Buitengebied). De rivieren en de zee zorgen voor een zeer gevarieerde bodemopbouw. In het plangebied komen van west naar oost de volgende grondsoorten voor: fijn zand, lichte klei, zware zavel en lichte zavel.

Voor het plangebied wordt vrijwel geen bodemdaling verwacht (0-10 cm tot 2050).

2.2.2 Water

Op grond van artikel 12 uit het Besluit op de Ruimtelijke Ordening dient in de toelichting op ruimtelijke plannen een waterparagraaf te worden opgenomen met daarin de wijze waarop rekening is gehouden met de gevolgen van het plan voor de waterhuishoudkundige situatie.

In een vroegtijdig stadium is overleg gevoerd met het waterschap. Een verslag daarvan is als bijlage opgenomen bij deze toelichting.

Warteroets

Het plangebied valt onder het beheergebied van het Waterschap Zuiderzeeland, dat ook de waterkeringen onderhoudt en beheert en zorgt voor de zuivering van het afvalwater. De Urkervaart vormt de grens tussen de twee watersystemen binnen de gemeente.

Grondwater

In peilbuizen in de directe omgeving van Zwolsehoek zijn de volgende waarden gemeten:

Tabel 2

Peilbuis	Tot-P (mg/l)	Tot-N (mg/l)	chloride (mg/L)
B20F0054	0,24	0,00	1254
	0,16	0,01	1884
B20F0061	2,5	0,00	595
	1,6	0,00	460
B20E0019	1	0,00	231
B20F0039	4,2	0,00	867
	3,1	0,00	890

Bron: Tauw, Waterberging bedrijventerrein Zwolsehoek.

In het plangebied komt geen drinkwaterwingebied voor.

Kwel

Binnen het plangebied is zwakke tot matige kwel aanwezig. Binnen de gemeente komt dijkskwel en regionale kwel voor. De kwaliteit van de dijkskwel is volgens het Waterbeheersplan 2002-2005 van Waterschap Zuiderzeeland goed (zoet en relatief schoon IJsselmeerwater). De kwaliteit van de regionale kwel varieert.

Afvoeren en bergen

Het overtollige water in de vorm van neerslag en eventueel kwel wordt grotendeels afgevoerd middels een drainagesysteem. Deze komen via de kavelsloten en tochten uit in de vaarten. Voor het plangebied zijn dat de Zuidermeertocht en de Urkervaart. Vanuit de Urkervaart komt het water bij het gemaal Vissering die het loost op het IJsselmeer.

Als de af te voeren neerslag groter is dan de capaciteit van de gemalen dan wordt het water tijdelijk opgevangen in de watergangen en eventueel in de kavelsloten en wegsloten om later alsnog te worden afgevoerd.

Het waterschap stelt als eis, dat er voldaan wordt aan de zogenaamde 1:100 norm. Dat houdt in dat een bui waarvan men verwacht dat die wat omvang betreft maar eens in de 100 jaar voorkomt, opgevangen kan worden. Daarnaast geldt een afvoernorm van maximaal 1,5 liter water per seconde per hectare.

De gemeente Urk heeft het bureau Tauw onderzoek laten verrichten naar de waterberging op het bedrijventerrein. Hierbij is het gehele bedrijventerrein, inclusief de eerste fase die deels buiten het bestemmingsplangebied valt, onderzocht. De conclusie uit dit onderzoek is dat fase 1 niet aan de nieuwe eisen van het waterschap met betrekking tot de waterberging voldoet. De rest van het bedrijventerrein voldoet wel aan de gestelde eisen. Om fase 1 aan de gestelde eisen te laten voldoen wordt voorgesteld om een gedeelte van het gescheiden rioolstelsel van fase 1 aan het verbeterd gescheiden stelsel van fase 2 te koppelen. Daarnaast zal ten zuiden en ten westen van fase 1 oppervlaktewater gecreëerd worden.

Oppervlaktewater

Het oppervlaktewatersysteem in de Noordoostpolder kenmerkt zich door een assenkruis van drie hoofdvaarten, waaronder de Urkervaart, welke samenkomen in Emmeloord. Het water legt verder de bovenomschreven weg af.

Gemiddeld hebben de watergangen een dwarsdoorsnede van ongeveer 19 m. Het waterpeil in deze watergangen ligt op ongeveer -5,7 m N.A.P.

Urkervaart

Het waterschap wil langs de Zuidermeertoicht natuurvriendelijke oevers aanleggen.

De kwaliteit van het oppervlaktewater wordt voornamelijk beïnvloed door de rioloverstorten, het agrarische landgebruik en het inwaaien van stoffen van verharde oppervlakten.

De kwaliteit van het oppervlaktewater is ter plaatse gemeten en wordt weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 3

Peilbuis	Tot-P (mg/l)	Tot-N (mg/l)	Cloride (mg/l)
Oppervlaktewater 1	0,49	9,6	570
Oppervlaktewater 2	0,15	5,3	400

Bron: Tauw, 26 november 2004, Wateberging bedrijventerrein Zwolsehoek

Bij het opstellen van het 'Bestemmingsplan industrieterrein Zwolsehoek fase 5' hanteerde het waterschap de eis dat 6% van het bedrijventerrein moest bestaan uit oppervlaktewater. Deze eis is

komen te vervallen en vervangen door hiervoor genoemde bergingseis van 1:100.

Afvoer afvalwater

Het afvalwater op het bedrijventerrein Zwolsehoek wordt vanaf de Stortemelk tot en met Zwolsehoek fase 2 afgevoerd middels een gescheiden stelsel. Zwolsehoek fase 3 en 4 bestaat uit een verbeterd gescheiden rioolstelsel. Bij de inrichting van fase 5 wordt tevens een 3^e rioolstelsel (voor regenwater) aangelegd. Dit regenwaterriool voert het regenwater af dat afkomstig is van daken en drainage. Bij de aanleg van fase 4 en 5 stromen het regenwater en het water van dakoppervlakten vertraagd af. De dakoppervlakten zijn afgekoppeld en de berm van de hoofdwegen zijn voorzien van bermfiltratieriool.

Veiligheid

Binnen het plangebied komt een stukje waterkering voor, de Zuidermeerdijk. Met betrekking tot de veiligheid wordt de toestand van de dijken regelmatig getoetst. In het kader van het waterkeringenbeleid anticipeert het waterschap op een peilstijging in het IJsselmeer als gevolg van klimaatsverandering. Met het oog op de veiligheid van de waterkeringen zullen nevengebruik en objecten, die het waterkerend vermogen aantasten, zoveel mogelijk voorkomen dienen te worden. Daartoe zal een vrijwaringzone van 20 m langs de dijk opgenomen worden waarbinnen geen gebouwen geplaatst mogen worden. Uitgangspunt is een vrijwaringszone buiten de bebouwingslijn van de bedrijven langs de Domineesweg.

2.2.3 Ontwikkelingen en beleid

Het kader van de watertoets is het vigerend beleid (Vierde Nota Waterhuishouding, Waterbeleid 21^e eeuw, Europese Kaderrichtlijn water en de beleidslijn Ruimte voor de Rivier) van belang. Een aantal relevante beleidsdocumenten wordt hieronder kort besproken.

Vierde Nota
Waterhuishouding

De Vierde Nota Waterhuishouding van december 1998 verwoordt het nationale beleid. Een van de speerpunten is een duurzaam stedelijk waterbeheer, met als belangrijke van toepassing zijnde elementen:

- het afkoppelen van verhard oppervlak van de riolering;
- het infiltreren van regenwater in de bodem;
- het bergen van regenwater in vijvers.

Waterbeleid 21^e eeuw

Met het waterbeleid 21^e eeuw wordt ingespeeld op toekomstige ontwikkelingen die hogere eisen stellen aan het waterbeheer. Er worden twee principes voor duurzaam waterbeheer geïntroduceerd, te weten de tritsen:

-
- vasthouden, bergen en afvoeren;
 - schoonhouden, scheiden en zuiveren.

De trits 'vasthouden, bergen en afvoeren' houdt in dat overtollig water zoveel mogelijk bovenstrooms wordt vastgehouden in de bodem en in het oppervlaktewater. Vervolgens wordt zonodig het water tijdelijk geborgen in bergingsgebieden. Pas als vasthouden en bergen te weinig opleveren, wordt het water afgevoerd.

Bij de trits 'schoonhouden, scheiden en zuiveren' gaat het erom dat het water zo veel mogelijk schoon wordt gehouden. Vervolgens worden schoon en vuil water zoveel mogelijk gescheiden en als laatste, wanneer schoonhouden en scheiden niet mogelijk is, komt het zuiveren van verontreinigd water aan bod.

Provinciaal beleid

Het waterbeleid van de provincie richt zich op integraal waterbeheer. Daarbij wordt rekening gehouden met de relaties tussen kwantiteits- en kwaliteitsaspecten van oppervlaktewater en grondwater enerzijds en met aangrenzende beleidsterreinen en de bestuurlijke organisatie van het waterbeheer anderzijds.

De provincie kent aan alle watersystemen in haar gebied basisfuncties toe welke zijn gericht op een veerkrachtig watersysteem.

De schone en vuile waterstromen binnen het rioleringsstelsel dienen gescheiden te worden. Dit kan onder andere door het afkoppelen van schoon hemelwater. In nieuw stedelijk gebied dient 60% van de schone hemelwaterafvoer afgekoppeld te worden. In bestaand stedelijk gebied dient dat 20% te zijn. In fase 5 wordt het regenwater afgekoppeld van het overige water.

Het waterkwaliteitsbeleid van de provincie voor bedrijfsafvalwaterlozing is gebaseerd op de eisen die de Wet verontreiniging oppervlaktewateren stelt.

Waterschap Zuiderzeeland

Het doel van het waterbeheersplan van Waterschap Zuiderzeeland is het formuleren van integraal waterbeheersbeleid en het communiceren over dit beleid en de uitvoering met betrokken partijen en burgers. Daarnaast speelt het waterschap met het waterbeheersplan in op de actuele landelijke inzichten met betrekking tot het omgaan met water en op de regionale ontwikkelingen, die relevant zijn voor het waterbeheer binnen de provincie.

Om de taken goed te kunnen uitvoeren maakt het waterschap gebruik van de Keur, een door het waterschap vastgestelde verordening waar gedoogplichten, geboden en verboden in staan. De Keur bevat de ligging en maatvoering van waterstaatkundige werken en waterpartijen, alsmede onderhoud- en beschermingszones. In de Keur van het Waterschap Zuiderzeeland

is beschreven dat het verboden is iets op, aan of langs een waterkering te doen tenzij daarvoor een vergunning is verleend. In de Keur is opgenomen dat watergangen een beschermingszone van 10 m hebben. Voor werkzaamheden binnen deze 10 m is ontheffing van de Keur van het waterschap nodig. Tevens dient er een onderhoudsstrook van 5 m in ieder geval aan een van de zijden van de watergang, direct grenzend aan het water, te liggen.

Het gemeentelijk rioleringsbeleid richt zich op:

- het beperken van vuilemissie vanuit het rioolstelsel naar het grond- en oppervlaktewater en de (water)bodem;
- het opheffen van ongezuiverde lozingen van niet op de riolering aangesloten percelen;
- het voorkomen van lozingen van ongewenste stoffen;
- het doelmatige beheren en adequaat afhandelen van klachten ten aanzien van de riolering.

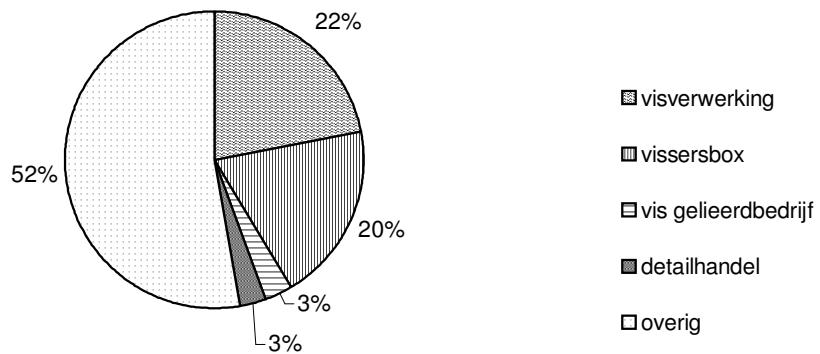
2.3 Bedrijven en kantoren

2.3.1 Huidige situatie

Vanaf midden jaren 70 is het bedrijventerrein aan de Domineesweg ontwikkeld. Vooral visverwerkende bedrijven vestigden zich op het bedrijventerrein. Tussen de visverwerkende bedrijven vestigden zich ook niet visverwerkende bedrijven. Het bedrijventerrein is steeds verder in oostelijke richting uitgebreid. Momenteel zijn fase 4 en 5 van Zwolsehoek in ontwikkeling. Het oudste en meest westelijke punt van het bedrijventerrein is buiten het plangebied gelaten. Voor dit stuk geldt een mogelijke herstructureringsopgave.

De uitbreidingen van het bedrijventerrein zijn het gevolg van de groei van het aantal inwoners op Urk. De gemeente streeft ernaar de werkgelegenheid aan te laten sluiten op de beroepsbevolking om zo de pendelbewegingen te beperken.

Op het moment van inventariseren (april 2004) hadden zich ruim 200 bedrijven gevestigd binnen het plangebied.

Figuur: Bedrijfsindeling (bron: inventarisatie april 2004)

Urk staat internationaal bekend als het (plat)viscentrum van Europa waar een cluster van visverwerkende bedrijven is gevestigd. Bijna de helft van de bedrijven op het bedrijventerrein heeft dan ook met vis te maken. Ruim een kwart van de bedrijven bestaat uit visverwerkende bedrijven en nog eens zo'n 20% bestaat uit visserijboxen (opslagboxen van vissers).

Oude opslagboxen

Nieuwe opslagboxen

De categorie 'overig' wordt voor een aanzienlijk deel (circa 30 bedrijven) gevormd door bedrijven uit de bouw- en aanverwante sectoren. Ongeveer 15 bedrijfspanden worden gebruikt voor opslag welke niet onder de visserijboxen vallen. Daarnaast zijn er ongeveer 10 autoreparatiebedrijven en aanverwante bedrijven aanwezig.

Visverwerkend bedrijf

De afgelopen jaren (1997-2003) is het aantal banen in heel Urk met bijna 50% gegroeid van 4729 tot 7053. De groei is vrijwel geheel toe te schrijven aan sectoren buiten de visserijsector. Daarnaast is ook de werkgelegenheid in de visindustrie aan het veranderen. De werkgelegenheid richt zich meer op kwaliteit dan op kwantiteit en op het vermarkten en veredelen van vis.

Op het moment van inventariseren (april '04) is er één zelfstandig kantoor gevestigd in het plangebied.

In het bestemmingsplan 'Industrieterrein Zwolsehoek fase 5' zijn zes locaties aangegeven waar zich maximaal twee zelfstandige en lokaal gebonden kantoren van ongeveer 500 m² mogen vestigen. Een deel van deze vestigingsmogelijkheden liggen langs de Domineesweg om zo een representatieve zone langs deze weg te creëren.

De oudere delen van het bedrijventerrein zijn erg naar binnen gericht. In de latere fases presenteert het bedrijventerrein zich naar buiten en ontstaan er representatieve zones langs de randen. Er leeft de wens om de oudere delen van het bedrijventerrein meer een gezicht naar de Domineesweg te laten hebben door bijvoorbeeld de kantorengedeeltes van bedrijven zich daar te laten vestigen. Met behulp van een bestemmingsplan is dat lastig af te dwingen. Het aanzien van gebouwen is meer een zaak van welstand.

2.3.2 Ontwikkelingen en beleid

De verwachting is dat de werkgelegenheid in de visserij en visverwerkende sector minder sterk zal groeien als gevolg van stringenter visquota en verdergaande automatisering in de fileerbedrijven. Er wordt gezocht naar een verbreding van de economische activiteiten. De commerciële dienstverlening groeit. Als gevolg van de veranderingen nemen de kantoorachtige activiteiten toe en krijgen bedrijfspanden ook steeds meer de uitstraling van een kantoorgebouw.

De verwachting is dat tot 2018 het bedrijventerrein nog verder in oostelijke richting zal uitbreiden. Op basis van de Structuurvisie Urk 2025+ wordt op de langere termijn een zuidwaartse ontwikkeling gedaan.

Het college vindt het belangrijk dat de ruimte op het bedrijventerrein daadwerkelijk voor bedrijvigheid benut wordt. Het is niet gewenst dat uitgegeven gronden braak blijven liggen. Dit zal een aandachtspunt zijn bij de gronduitgifte; met een bestemmingsplan is dat niet af te dwingen.

In 2003 heeft het college van Gedeputeerde Staten het rapport 'Locatiebeleid Flevoland in aansluiting op Pilot Almere' vastgesteld.

Dit rapport geeft een aanzet tot het herzien van het locatiebeleid. Voor de kleinere kernen wordt een mogelijkheid geboden voor het inrichten van een in omvang gelimiteerde kantoorzone, mits:

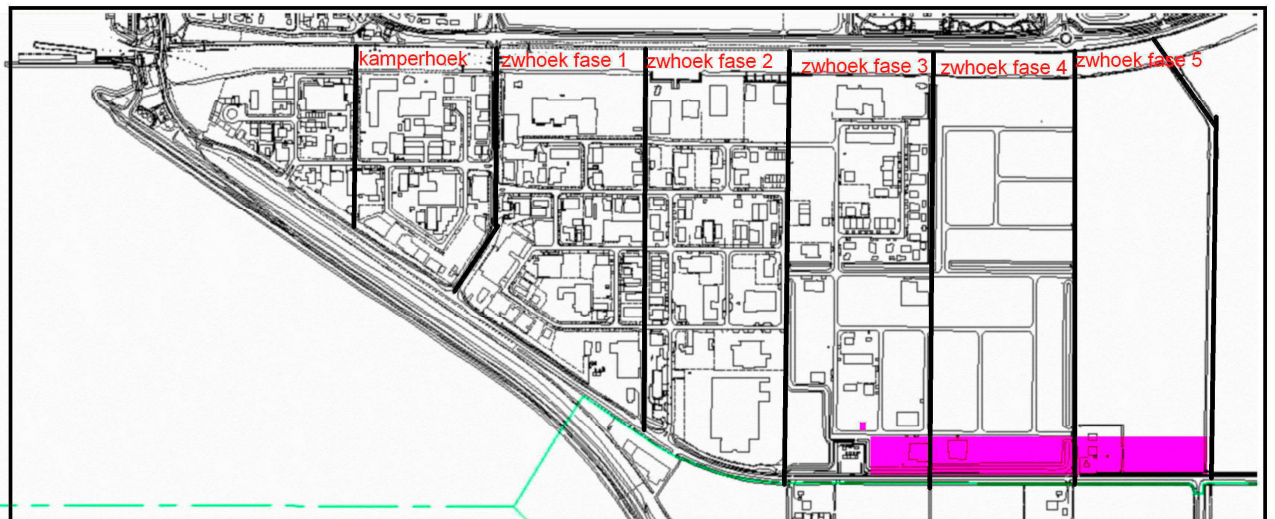
- wordt aangetoond dat er vraag is;
- ruimtelijke inpassing in het centrum- en het gemengde milieu niet wenselijk of mogelijk is;
- de omvang in overeenstemming is met de plaats in de kernenhiërarchie.

Een kantorenzone op een bedrijventerrein voor kleine kernen zoals Urk mag plaats bieden aan maximaal 7500 m² bvo kantoorruimte.

Om in de behoefte van zelfstandige kantoorruimte te voorzien was, vooruitlopend op het nieuwe locatiebeleid en een gemeentelijke visie op de verschillende werklocaties, de 'Ruimtelijke onderbouwing zelfstandige kantoorvestigingen bedrijventerrein Zwolsehoek gemeente Urk' opgesteld. Om ruimte te bieden aan kleine lokaal gebonden zelfstandige kantoren en een bijdrage te leveren aan de representatieve uitstraling langs de Domineesweg is het gewenst ook voor fase 3 en 4 een kantorenzone op te nemen.

In de bovengenoemde visie is langs de Domineesweg een zone aangegeven waar zelfstandige kantoren zich kunnen vestigen.

In het bestemmingsplan 'Industrieterrein Zwolsehoek fase 5' was de mogelijkheid opgenomen voor het vestigen van zelfstandige kleine kantoren.

Figuur: Kantorenzone uit de Ruimtelijke onderbouwing zelfstandige kantoorvestigingen bedrijventerrein Zwolsehoek gemeente Urk

Het is gewenst om in het bestemmingsplan de kantorenzone zoals bedoeld in de 'Ruimtelijke economische onderbouwing zelfstandige kantoorvestigingen Bedrijfsterrein Zwolsehoek gemeente Urk' op te nemen. Doordat er elders op Urk, bijvoorbeeld in het centrum, geen

geschikte locaties zijn voor kantoren, is de provincie akkoord gegaan met het realiseren van de zelfstandige kantoren op het bedrijventerrein Zwolsehoek.

Sinds november 2004 geldt de Beleidsregel Locatiebeleid van de provincie. In deze beleidsregel onderscheidt de provincie zeven locatietypen, welke zijn in te delen als centrummilieus, gemengde werkmilieus en specifieke werkmilieus. Per type werkmilieu zijn eisen gesteld aan de kantorenomvang, ruimtelijke kwaliteit, bereikbaarheid en leefbaarheid. Voor het bedrijventerrein zijn de specifieke werkmilieus van belang. Deze zijn onder te verdelen in een kantorenmilieu, voorzieningenmilieu, regulier bedrijventerrein en industrieterrein. Hieronder volgt per milieu een omschrijving van de belangrijkste eisen die de provincie stelt:

Kantorenmilieu:

- kantoren op een kantorenzone van een regulier bedrijventerrein zijn toegestaan, indien aangetoond kan worden dat op de centrummilieus en gemengde woonmilieus geen of onvoldoende ruimte beschikbaar is;
- andere bedrijven dan zelfstandige kantoren zijn niet toegestaan, tenzij het gaat om locatieverzorgende voorzieningen;
- in de spits dient de locatie minimaal 2 keer per uur per openbaar vervoer ontsloten te worden.

Voorzieningenmilieu:

- het voorzieningenmilieu is een specifieke locatie, dan wel een voorziening op een regulier bedrijventerrein, waarvoor geldt dat de menging met voorzieningen in centrummilieus vanwege aard of omvang ervan, ongewenst is;
- er wordt onderscheid gemaakt in concentraties van grootschalige detailhandel met een bovenlokale betekenis en een grote publieksaantrekkende werking zoals een factory outlet centrum, perifere detailhandel die vanwege specifiek ruimtelijke eisen moeilijk inpasbaar is in een bestaand winkelgebied zoals bijvoorbeeld volumineuze detailhandel woninginrichting en bouwmarkten, overige voorzieningen van (boven) regionale betekenis en een grote publieksaantrekkende werking zoals bijvoorbeeld scholengemeenschappen;
- er dient bij grootschalige detailhandel een minimale omvang per winkelvestiging te zijn van 1.500 m² bvo;
- in de spits dient de locatie minimaal 2 keer per uur per openbaar vervoer ontsloten te worden;
- er dient een adequate auto-ontsluiting aanwezig te zijn met een goede verbinding met het hoofdwegennet;

- er moet sprake zijn van een goede milieuhygiënische inpassing van bedrijven.

Regulier bedrijventerrein:

- een regulier bedrijventerrein is specifiek bedoeld voor de vestiging van bedrijven;
- er zijn bedrijven toelaatbaar in de categorie 1 tot en met 3 van de VNG-bedrijvenstaat met een voorkeur op 3;
- ten aanzien van de kantorenomvang geldt dat op kavelniveau maximaal 50% van een bedrijf kantoor mag zijn, met uitzondering van een hoogwaardige zone, waarvoor een maximum kantoorhoudendheid van 70 % op kavelniveau geldt, mits milieuhygiënisch ingepast;
- er dient een adequate auto-ontsluiting aanwezig te zijn met een goede verbinding met het hoofdwegennet.

Industrieterrein:

- het industrieterrein is een specifieke locatie, dan wel een gezoneerde locatie op een regulier bedrijventerrein, gericht op de vestiging van bedrijven uit de hoogste categorieën (3, 4 en 5) van de VNG-bedrijvenstaat;
- in principe is maximaal 30% kantoorhoudendheid op kavelniveau toegestaan. Bij een inwaartse zonering is 50% kantoorhoudendheid toegestaan, indien dit geen beperkingen oplegt aan vestiging van categorie 4 en 5 bedrijven;
- er dient een adequate (vracht)auto-ontsluiting aanwezig te zijn met een goede verbinding met het hoofdwegennet;

Voor alle typen terreinen geldt dat:

- een beeldkwaliteitsplan toegevoegd moet worden aan een ruimtelijk plan, indien een werklocatie grenst aan een snelweg of provinciale weg;
- er op eigen terrein of op gemeenschappelijke parkeervoorzieningen geparkeerd dient te worden;
- er een goede fietsontsluiting dient te zijn, die de woongebieden en werkgebieden rechtstreeks met elkaar verbindt.

De gemeente heeft het provinciale locatiebeleid, in samenwerking met de provincie, vertaalt in een Gemeentelijke VestigingsVisie.

Specifieke werkmilieus

- Regulierbedrijventerrein
- Industrieterrein
- kantorenmilieu
- Voorzieningenmilieu

Op basis daarvan is het bedrijventerrein ingedeeld in de bovenomschreven specifieke werkmilieus.

Zoals al eerder is aangegeven, is met behulp van de Ruimtelijke onderbouwing voor de eerste kantoren langs de Domineesweg al aangetoond, dat er elders op Urk geen geschikte kantorenlocaties zijn.

Aan de eisen die de provincie stelt ten aanzien van bereikbaarheid, wordt voldaan. Zie ook het hoofdstuk verkeer.

De Domineesweg is (vooralsnog) een provinciale weg. Voor deze weg is een beeldkwaliteitsplan opgesteld. Tevens heeft de gemeente in de Gemeentelijke VestigingsVisie eisen gesteld ten aanzien van beeldkwaliteit.

De overige voorwaarden die de provincie aan de diverse typen werkmilieus stelt, komt in de Gemeentelijke VestigingsVisie aan bod.

Het Spijk

2.4 Detailhandel en overige voorzieningen

2.4.1 Huidige situatie

Op het bedrijventerrein komen enkele bedrijven voor, die detailhandel als hoofdactiviteit hebben. Dit betreft onder andere een bouwmarkt, een woninginrichtingszaak en een babywinkel. Daarnaast zijn er diverse bedrijven die detailhandel als nevenactiviteit hebben. Dit zijn bedrijven zoals een loodgieter, die ook kranen en dergelijke verkoopt en een natuursteenbewerker.

Detailhandel

2.4.2 Ontwikkeling en beleid

Er bestaat steeds meer behoefte om met name grootschalige detailhandel op bedrijventerreinen of op perifere locaties te vestigen. Vanuit rijk en provincie zijn de volgende vormen van detailhandel toegestaan op dergelijke locaties:

- detailhandel in brand- en explosiegevaarlijke goederen;
- detailhandel in auto's, boten en caravans;
- detailhandel in grote bouwmaterialen en bouwgrondstoffen;
- detailhandel als ondergeschikte nevenactiviteiten van nijverheid en bedrijven voor wat betreft te plaatse vervaardigde goederen, niet zijn de voedings- en genotsmiddelen, kleding, schoeisel, lederwaren en huishoudelijke artikelen.

In de detailhandelsnota van de gemeente Urk is het bedrijventerrein aangewezen als plek om de grootschalige detailhandel te vestigen. De gemeente ziet voor de meubelbranche, grotere bouwmarkten en tuincentra zonder kwekerij mogelijkheden op het bedrijventerrein. Om wildgroei tegen te gaan wordt een vrijstellingsbeleid gehanteerd op bestaande bedrijventerreinen.

Er is een ontwikkeling gaande waarbij het vanuit de bedrijven steeds meer gewenst is om op een bedrijventerrein gezamenlijk diverse voorzieningen te hebben.

Daarnaast speelt specifiek voor Urk dat het, als gevolg van het internationale karakter van veel bedrijven, regelmatig voorkomt dat vrachtwagenchauffeurs in Urk moeten overnachten. Voor deze mensen zijn er in of nabij Urk geen goede voorzieningen aanwezig.

De gewenste voorzieningen kunnen bijvoorbeeld bestaan uit horeca inclusief hotelaccommodatie, vergaderaccommodatie en dienstverlenende bedrijven. In het bestemmingsplan 'Industrieterrein Zwolsehoek fase 5' is een mogelijkheid opgenomen voor het, middels een vrijstelling, vestigen van een servicecentrum waarin bovengenoemde voorzieningen mogelijk zijn.

2.5 Wonen

2.5.1 Huidige situatie

Op het bedrijventerrein komen 22 woningen voor (april 2004). Het grootste deel (15) bestaat uit bedrijfswoningen. Aan de oostrand van fase 3 is een zone waar kleine, niet visverwerkende bedrijven met bedrijfswoningen gevestigd zijn. Destijds lag deze zone aan de rand van het bedrijventerrein. Hiermee kon voorzien worden in een behoefte.

De overige woningen zijn woningen die al van oudsher langs de Domineesweg staan.

Bedrijfswoningen

2.5.2 Ontwikkeling en beleid

(Bedrijfs)woningen kunnen een beperkende werking hebben op de bedrijfsactiviteiten van derden. De gemeente voert daarom een terughoudend beleid ten aanzien van het vestigen van bedrijfswoningen, maar wil ze ook niet helemaal uitsluiten. Het huidige beleid is dat in pandige bedrijfswoningen onder stringente voorwaarden toegestaan worden. De beperking ligt in het minimale bedrijfsperceelsoppervlak van 5000 m². Bij een perceel met een dergelijke omvang vindt het gemeentebestuur van Urk het begrijpelijk dat het gewenst is bij het bedrijf te wonen, daarnaast kan op een dergelijk groot perceel een grote afstand tot omliggende bedrijven mogelijk gemaakt worden.

Een andere voorwaarde is dat de woning in een bedrijfsgebouw geïntegreerd dient te zijn om te voorkomen dat de woning later afgesplitst wordt van het bedrijf en als burgerwoning gebruikt wordt.

De provincie koppelt, in het omgevingsplan, het toestaan van bedrijfswoningen aan een vrijstellingsregeling, waarbij ook een verklaring van geen bezwaar van de provincie vereist is.

2.6 Verkeer en parkeren

2.6.1 Huidige situatie

Het bedrijventerrein is goed ontsloten voor het autoverkeer. Middels de Domineesweg kan de Rijksweg A6 binnen enkele minuten bereikt worden. Voor de afwikkeling van het verkeer binnen de kern Urk is de Urkerweg, ten noorden van het plangebied, van belang.

De Urkerweg en de Domineesweg worden onderling verbonden door de Meep. In de tweede fase is een extra aansluiting op de Domineesweg gerealiseerd: de Westwal.

Voor het fiets- en voetgangersverkeer geldt dezelfde ontsluitingsroute als voor het autoverkeer.

De ontsluiting per openbaar vervoer richt zich op een regelmatige busverbinding met Emmeloord die over de Urkerweg rijdt. Overdag heeft de bus een halfuursdienst en in de spits een kwartiersdienst. De Urkervaart vormt een barrière om de bushalte te kunnen bereiken, dit kan alleen via de Meep. Er is een pendeldienst naar de A6 met een halte aan het Marsdiep.

Parkeren op eigen terrein

Op de delen van het bedrijventerrein ten westen van de Meep zijn veelal parkeervakken haaks op de openbare weg gerealiseerd. Dit heeft voornamelijk te maken met het gebrek aan ruimte en de opkomst van de auto en de toename van het autogebruik. Op de

.....

delen van het bedrijventerrein ten oosten van de Meep vindt het parkeren op eigen terrein plaats.

2.6.2 Ontwikkelingen en beleid

Met de uitvoering van fase 4 wordt de druk op de Westwal hoog. Daarom is geheel aan de oostkant van het plangebied, nabij de Zuidermeertocht, een extra ontsluiting op de Domineesweg gerealiseerd.

De hoofdwegenstructuur, bestaande uit de Ensgat, Abbert, Oostwal, Marsdiep, Meep, en Vliestroom, krijgen een duidelijk als hoofdstructuur herkenbaar profiel. Dit zijn ook de wegen waarbij wordt uitgegaan van meer dan 5.000 motorvoertuigen per etmaal. Op de overige wegen zal de etmaalintensiteit beneden de 5.000 motorvoertuigen liggen.

Ter hoogte van de scheiding van fase 4 en 5 is een langzaamverkeersbrug aangelegd over de Urkervaart naar de Urkerweg. Deze brug levert een positieve bijdrage voor de ontsluiting van het fiets- en voetgangersverkeer. Tevens wordt hiermee voor bepaalde delen van het bedrijventerrein de loopafstand tot een bushalte verkleind.

Het is niet uitgesloten dat op termijn aan de zuidzijde van het bedrijventerrein openbaar vervoer zal komen. Hiernaar wordt nog onderzoek gedaan.

Voor het gehele plangebied geldt dat het parkeren op eigen terrein dient plaats te vinden. Middels een koppeling aan de gemeentelijke bouwverordening is geregeld dat elke bouwaanvraag danwel bouwvergunning aan de parkeernorm uit de gemeentelijke bouwverordening moet voldoen. Echter in enkele gevallen is parkeren op eigen terrein niet toereikend. Met name voor het deel van het bedrijventerrein ten westen van de Meep is het vaak niet mogelijk. Voor die gevallen is parkeren op de rijbaan toegestaan. Op grond van het categoriseringsplan (voor de wegenstructuur) is parkeren op de rijbaan, op de wegen die tot de hoofdstructuur behoren, niet toegestaan. Voor de erftoegangswegen geldt op dit moment geen parkeerverbod. Vanuit verkeerskundig oogpunt levert dit geen bezwaar op. Ruimtelijk gezien is een dergelijke situatie minder gewenst, maar gezien het gebrek aan ruimte, op met name het oude deel van het bedrijventerrein, wel noodzakelijk. In zeer beperkte situaties is het op basis van maatwerk mogelijk parkeerplaatsen aan te leggen in de groenstrook langs de wegen. De ondernemer dient zelf de parkeervoorziening te bekostigen.

2.7 Overige infrastructuur

2.7.1 Huidige situatie

Door het plangebied lopen de volgende belangrijkste leidingen:

- de hoofdrioolpersleiding van Urk naar de RWZI Tollebeek;
- een warmwaterleiding;
- een persleiding naar de Urkervaart;
- een aardgastransportleiding;
- hoofddrinkwaterleiding.

Op het bedrijventerrein komen zendmasten voor. Zo staan er op de nettentoren van de visserijcoöperatie meerdere zendinstallaties.

Om vestigingen op het bedrijventerrein gebruik te kunnen laten maken van de moderne communicatiemiddelen hebben breedbandverbindingen de aandacht van de gemeente.

2.7.2 Ontwikkeling en beleid

Voor het plaatsen van zendmasten voor mobiele telefonie heeft de gemeente een afzonderlijke beleidsnotitie opgesteld.

Dakzendinstallaties mogen uitsluitend op gebouwen geplaatst worden met een minimale hoogte van 9 m en worden voor zover mogelijk centraal op het dak geclusterd.

Voor het plaatsen van masten op het bedrijventerrein zijn de volgende voorwaarden opgenomen:

- een mast plaatsen is alleen toegestaan wanneer plaatsing op hoge gebouwen niet mogelijk is;
- plaatsing aan de rand van het gebied dient vermeden te worden;
- masten met een tralieconstructie hebben de voorkeur boven de dichte masten;
- de maximale hoogte van een mast mag 25 m bedragen tenzij wordt aangetoond dat 30 m noodzakelijk is vanwege site-sharing;
- bij voorkeur masten bij bestaande gebouwen plaatsen.

Een windturbinepark op de Zuidermeerdijk is in de Omgevingsplanuitwerking uitgesloten. Ook de gemeente Urk sluit de plaatsing van windturbines in het plangebied uit. Een uitzondering vormen kleine windturbines die op een dak van een bedrijf geplaatst kunnen worden.

2.8 Flora en fauna

Het plangebied grenst aan het IJsselmeer, dat is aangewezen als speciale beschermingszone in het kader van de EG-vogelrichtlijnen en als wetland volgens de Wetland-Convention. De speciale beschermingszone bestaat uit een uitgestrekt zoetwatermeer met plaatselijk moerasige oeverzones. Er komen verschillende vogelsoorten voor.

Het Vogelrichtlijngebied heeft een externe werking, de invloed van planologische wijzigingen op de speciale beschermingszone dienen afgewogen te worden.

Voor het gehele bedrijventerrein geldt al een bedrijvenbestemming. Het is niet te verwachten dat dit bestemmingsplan leidt tot planologische wijzigingen die van invloed zullen zijn op het Vogelrichtlijngebied.

Het plangebied of de omliggende gebieden vallen niet onder de Habitatrichtlijnen.

Het provinciale beleid richt zich op het ontwikkelen van een regionaal stelsel van met elkaar samenhangende bos- en natuurgebieden van voldoende omvang. De hoofdlijnen zijn uitgewerkt in een Provinciale Ecologische HoofdStructuur (PEHS) die is vastgelegd in het Omgevingsplan. In Flevoland bestaat de PEHS voornamelijk uit bos- en natuurgebieden met daartussen ecologische verbindingen. Voor het plangebied is de verbinding voor de natte en oevergebonden natuur langs de Urkervaart voor blankvoorn, libel en otter van belang.

Het model Blankvoorn en libel bestaat uit een 10-15 m brede corridor aan de noordzijde van de Urkervaart. De corridor bestaat uit een waterloop, vrij van barrières. Oevers worden ingericht met plasdrasbermen en bosschages langs circa een kwart van de totale lengte van de verbindingszone. Op abiotisch kansrijke plaatsen worden paai-, schuil- en overwinteringsgebieden voor vissen gecreëerd met onderlinge afstanden van enkele km als stapstenen. Hierbij kan gedacht worden aan grotere overstromingsvlaktes, inhammen en moerasjes waar tochten in hoofdtochten en (zij)vaarten uitmonden.

Ten behoeve van de Otter dient dekkingsbiedende vegetatie voor te komen in de vorm van een 2-5 m brede rietgordel met hier en daar wat struiken, in combinatie met plasberm.

Om de gewenste natuurkwaliteiten binnen de hoofdstructuur te realiseren, stelt de provincie dat een basisbescherming op de PEHS van toepassing is. Dit houdt in dat ingrepen, die leiden tot ongewenste verandering in en in de onmiddellijke nabijheid van een gebied, in principe niet zijn toegestaan. Voor de nog niet

gerealiseerde delen van de ecologische verbindingen geldt een lichte vorm van basisbescherming die erop gericht is dat er geen onomkeerbare ingrepen plaatsvinden.

Sinds 1 april 2002 is de Flora- en faunawet in werking getreden. Het soortenbeleid uit de Vogelrichtlijn van 1979 en de Habitatrichtlijn van 1992 van de Europese Unie is hiermee in de nationale wetgeving verwerkt. In aanvulling op de bestemmingsplanprocedure moet voor de uitvoering van alle ruimtelijke plannen worden onderzocht welke natuurwaarden aanwezig zijn en of verbodsbepalingen uit de Flora- en faunawet worden overtreden.

Achter de Flora- en faunawet staat het idee van de zorgplicht voor in het wild levende dieren en planten (zowel beschermde als onbeschermde) en hun leefomgeving. Die zorgplicht houdt in ieder geval in dat iedereen die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen heeft voor flora of fauna, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten. Diegene moet alle maatregelen nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden verwacht om die nadelige gevolgen te voorkomen, zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Volgens de Flora- en faunawet is het verboden om beschermde planten te verwijderen of te beschadigen, beschermde dieren te doden, te verwonden, te vangen of opzettelijk te verontrusten en voortplantings- of vaste rust- en verblijfplaatsen te beschadigen. Ook het rapen of beschadigen van eieren van beschermde dieren is verboden.

Op het overgrote deel van het bedrijventerrein verandert niets. Hier zullen dan ook geen gevolgen voor de flora en fauna optreden. Fasen 4 en 5 zijn nog niet gerealiseerd, wel is op basis van de ontwikkelingsbestemmingsplannen die voor deze fases zijn opgesteld, begonnen met het bouwrijp maken van het terrein. Het is niet te verwachten dat hier nog soorten verder zullen worden verstoord of aangetast. Dit wordt ondersteund door de bevindingen die zijn gedaan met het onderzoek dat is verricht in het kader van het MER voor de naastgelegen ontwikkeling van de Waterschapswijk. Hierin is opgenomen dat de natuurwaarden beperkt zijn, met uitzondering van de waarde voor vleermuizen, enkele aan het agrarisch gebied gebonden vogelsoorten en rugstreeppad. Binnen het plangebied zullen vleermuizen vooral gebruikmaken van de Urkervaart. Hierlangs wordt een ecologische verbindingzone aangelegd aan de overzijde van de vaart. De overige beschermde diersoorten komen vooral ten oosten van het plangebied voor.

Indien tijdens het ontwikkelen van het terrein toch nog beschermde soorten worden aangetroffen, zal hiervoor een ontheffing moeten worden aangevraagd. Het bestemmingplan bedrijventerrein Urk maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk die al niet bestemd waren.

2.9 Milieu

2.9.1 Geluid

Verkeerslawaai

Het plangebied ligt gedeeltelijk in de geluidszones van de Urkerweg en de Domineesweg. In het kader van het bestemmingsplan Buitengebied zijn er in 2003 geluidsberekeningen gemaakt voor de Domineesweg en de Urkerweg voor het prognosejaar 2015. Voor de Domineesweg ligt de 50 dB(A)-contour op 132 m vanaf de as van de weg en voor de Urkerweg binnen de kom op 83 m vanaf de as van de weg. In de bestemmingsplannen voor fase 4 en 5 is opgenomen dat bedrijfswoningen niet binnen de 50 dB(A) contouren van de wegen gebouwd mogen worden. Voor de fases 2 en 3 hebben gedeputeerde staten op 7 juli 1998 een algemene verklaring van geen bezwaar afgegeven voor de bedrijfswoningen binnen fase 2 en 3 van het bedrijventerrein Zwolsehoek op basis waarvan de maximaal toelaatbare geluidsbelasting voor deze woningen 55 dB(A) bedraagt.

Voor de fases 3 en 4 was, op grond van een 'redelijke schatting' voor de binnenwegen, vastgesteld dat het verkeer gelijkmatig over de wegen verdeeld wordt. De verkeersintensiteiten zijn dusdanig laag dat er geen problemen zijn in het kader van de Wet Geluidhinder. De geluidsbelasting zal op de bouwgrenzen maximaal 50 dB(A) bedragen. De bouw van bedrijfswoningen langs deze wegen was dan ook mogelijk gemaakt in de geldende bestemmingsplannen. Binnen de 50 dB(A) zones langs wegen zijn geen nieuwe (bedrijfs)woningen toegestaan. Indien gebruik wordt gemaakt van de vrijstelling om een bedrijfswoning te realiseren zal, indien het pand binnen een geluidszone ligt, geluidsonderzoek verricht moeten worden.

Industrielawaai

Op het bedrijventerrein zijn geen categorie A-inrichtingen, zoals bedoeld in de Wet Geluidhinder, gevestigd. Gezien de ligging nabij een woongebied is het ook niet wenselijk dat in de toekomst toe te staan.

2.9.2 Luchtkwaliteit

Beleidskader en grenswaarden

Het Besluit luchtkwaliteit 2005 is het vigerende luchtkwaliteitsbeleid. Het Besluit luchtkwaliteit bevat de wettelijke grens- en richtwaarden voor de luchtkwaliteit in Nederland, alsmede de wijze waarop deze luchtkwaliteit gerapporteerd dient te worden.

De grenswaarden uit het Besluit geven kwaliteitsniveaus aan voor de buitenlucht. Daarbij zijn alle locaties van belang, met uitzondering van de arbeidsplek die is uitgezonderd op grond van de Arbeidsomstandighedenwet (artikel 2, eerste lid). De normen uit het Besluit luchtkwaliteit gelden dus niet alleen op plekken waar mensen worden blootgesteld aan de buitenlucht.

De grenswaarden uit het Besluit luchtkwaliteit die in de praktijk in Nederland knelpunten op kunnen leveren zijn:

- jaargemiddelde concentratie NO₂ (stikstofdioxide): 40 µg/m³
- jaargemiddelde concentratie PM₁₀ (fijn stof): 40 µg/m³
- 24-uursgemiddelde concentratie PM₁₀: 50 µg/m³
welke niet meer dan 35 maal per jaar mag worden overschreden.

Met het vaststellen van het Besluit luchtkwaliteit 2005 is het toegestaan een standaard aftrek voor deeltjes van natuurlijke oorsprong (zeezout) toe te passen. Voor Urk bedraagt deze aftrek 5 µg/m³

Voor de 24-uursgemiddelde norm is in de Meetregeling Luchtkwaliteit 2005 het volgende opgenomen: 'uitgaande van de niet voor zeezout gecorrigeerde jaargemiddelde concentratie van PM₁₀, wordt het voor zeezout gecorrigeerde aantal overschrijdingsdagen van de 24-uursgemiddelde grenswaarde van 50 µg/m³ verkregen, door het op de gebruikelijke wijze bepaalde aantal overschrijdingsdagen met 6 dagen te verminderen'.

Bij zeer drukke (ondergrondse) parkeergarages zou de grenswaarde voor benzeen ook nog een knelpunt kunnen zijn.

De concentraties van de overige stoffen uit het Besluit luchtkwaliteit - te weten zwaveldioxide (SO₂), koolmonoxide (CO), stikstofoxide (NO_x) en lood (Pb) - komen nergens in Nederland in de buurt van de grenswaarden voor de desbetreffende stoffen. Het bestemmingsplan Bedrijventerrein heeft geen grote concentratie van zeer veel parkeerbewegingen tot gevolg. Hiermee is uitgesloten dat

concentratie van benzeen de grenswaarde, ten gevolge van het bestemmingsplan Bedrijventerrein, zal overschrijden.

Daarom is het redelijk, om bij de beoordeling van de gevolgen van het bestemmingsplan Bedrijventerrein voor de luchtkwaliteit, alleen nader in te gaan op de concentraties voor NO₂ en PM₁₀.

Huidige situatie

De concentraties van NO₂ en PM₁₀ in de huidige situatie 2005 zijn afkomstig van berekening met het CAR-II model versie 5.0 uitgevoerd door de gemeente Urk. In de huidige situatie zijn de hoogste berekende concentraties ter plaatse van de Domineesweg:

Jaargemiddelde concentratie NO₂:

- 21 µg/m³

Jaargemiddelde concentratie PM₁₀:

- 25 µg/m³ (inclusief zeezout aftrek)

24-uursgemiddelde concentratie PM₁₀:

- 20 overschrijdingen van de 24-uursgemiddelde grenswaarde van 50 µg/m³ (inclusief zeezout aftrek)

Deze concentraties liggen alle onder de wettelijke grenswaarden.

Bijdrage van het plan aan de verslechtering van de luchtkwaliteit

Het bestemmingsplan Bedrijventerrein maakt geen nieuwe bedrijvigheid mogelijk. De invulling van het bedrijventrein (fase 4 en 5) is ook al mogelijk op basis van eerdere bestemmingsplannen.

Voor de aanleg van de Waterschapwijk is de toekomstige luchtkwaliteit voor de Urkerweg en de Domineesweg berekend. Gezien de verkeersstructuur zal het verkeer op deze wegen niet anders zijn dan de hiervoor genoemde berekeningen. Deze cijfers zijn dan ook verwerkt.

De ontwikkeling van het naastgelegen bestemmingsplan Waterschapwijk heeft een maximale verkeersaantrekkende werking van 3.000 motorvoertuigbewegingen per etmaal tot gevolg. Het effect van deze verkeersaantrekkende werking is dusdanig, dat deze een significante invloed heeft op de luchtkwaliteit. Daarom is een luchtkwaliteitsberekening uitgevoerd, die de invloed van de verkeersbewegingen op de luchtkwaliteit op de Domineesweg weergeeft. De Domineesweg is de weg met de hoogste verkeersintensiteiten in het plangebied en daarmee de maatgevende weg. Als de luchtkwaliteitswaarden onder de norm blijven, kan ervan uit worden gegaan dat overal in het plangebied Bedrijventerrein, aan de luchtkwaliteitsnormen wordt voldaan.

Tabel 4 Hoogst berekende concentraties op Domineesweg

	Verkeers- intensiteit	Jaargemiddelde concentratie NO ₂ in µg/m ³	Jaargemiddelde concentratie PM ₁₀ in µg/m ³	Aantal overschrijdingen van 24-uurs- gemiddelde norm PM ₁₀ van 50 µg/m ³
Grenswaarde		40,0	40	35
2005	4166	21	26	21
2010 (na uitvoering Waterschapwijk)	7600	23	25	19
2010	N.v.t.	16	23	N.v.t.
2020 (na uitvoering Waterschapwijk)	8520	19	23	17
2020 (achtergrond- concentratie)	N.v.t.	13	22	N.v.t.

De conclusie van bovenstaande tabel is, dat zowel in 2006 als 2010 en 2020 de grenswaarden niet worden overschreden.

Met de ontwikkeling van Waterschapwijk wordt te zijner tijd een brug over de Urkervaart aangelegd. Een deel van het verkeer op de Urkerweg zal via Waterschapwijk de Domineesweg bereiken. Deze omstandigheid vereist aanvullende berekeningen. In het kader van de luchtkwaliteitsberekening is uitgegaan van een 'worstcase scenario'. Gebruikgemaakt is van recente gegevens (Goudappel Coffeng, 2005 ten behoeve van het MER 2005). De verkeersintensiteiten voor het jaar 2025 zijn gebruikt voor 2020.

Tabel 5 Hoogst berekende concentraties op nog aan de te leggen ontsluitingsweg in Waterschapwijk en de Urkerweg.

	Verkeers- intensiteit	Jaargemiddelde concentratie NO ₂ in µg/m ³	Jaargemiddelde concentratie PM ₁₀ in µg/m ³	Aantal overschrijdingen van 24- uursgemiddelde norm PM ₁₀ van 50 µg/m ³
Grenswaarde		40,0	40	35
2010 (na Waterschapwijk)	4500	22	24	19
2010 (achtergrond- concentratie) terugvinden in car	N.v.t.	16	23	N.v.t.
2020 (na Waterschapwijk)	5252	17	23	17
2020 (achtergrondcon- centratie)	N.v.t.	13	22	N.v.t.

.....

Ook hier is de conclusie dat zowel in 2010 als 2020 de grenswaarden niet worden overschreden. Op basis hiervan kan ook gesteld worden dat de verkeersbewegingen op de Urkerweg niet voor overschrijding zal zorgen van de luchtkwaliteitswaarden. Het gaat per saldo om een en dezelfde getallen.

De algemene conclusie is dat ook in de toekomst geen overschrijding te verwachten valt van de grenswaarden uit het Besluit luchtkwaliteit 2005. Geconcludeerd kan worden dat luchtkwaliteit geen belemmering is voor het bestemmingsplan Bedrijventerrein. De geurhinder van de bedrijven speelt wel een rol maar deze is geregeld via de milieuvergunningen en verwerkt in de milieucategorie waarin het bedrijf valt.

2.9.3 Bodemkwaliteit

Voor fase 3 en 4 heeft verkennend bodemonderzoek plaatsgevonden in opdracht van de Dienst der Domeinen voor de verkoop van de grond aan de gemeente Urk. In 1999 heeft in het kader van het bestemmingsplan 'Industrieterrein Zwolsehoek fase 5' verkennend bodemonderzoek plaatsgevonden. Tijdens de verkennende bodemonderzoeken is verontreiniging van zware metalen aangetroffen net boven de streefwaarden. Deze verontreiniging werd zowel in de bovengrond, de ondergrond, als in het grondwater aangetroffen. De waarden in het grondwater duiden op een natuurlijk achtergrondniveau. Daarnaast is in de bovengrond een licht verhoogd gehalte minerale olie en in de ondergrond een licht verhoogd gehalte extraheerbare organische halogenen (EOX) aangetroffen, die waarschijnlijk beide hun oorsprong vinden in de veenondergrond. Dit laatste duidt op een natuurlijk achtergrondniveau. Tevens is in de bovengrond en de ondergrond minerale olie aangetroffen die waarschijnlijk komt uit de veenondergrond. Op basis van deze gegevens was er geen aanleiding voor nader onderzoek en zijn er geen gevolgen te verwachten voor de uitoefening van de bedrijfsfunctie. Tevens is het erf van Domineesweg 28 onderzocht. Op dit erf zijn verdachte terreindelen aangetroffen. De licht verhoogde gehalten en concentraties van de verschillende stoffen in de grond en het grondwater hebben geen actuele risico's in zich die een belemmering vormen voor de verkoop van de grond voor bedrijvigheid.

2.10 Externe veiligheid

Sinds de ramp in Enschede is de rijksoverheid druk doende met het ontwikkelen van beleid op het gebied van externe veiligheid ten aanzien van gevaarlijke stoffen. Het beleid ten aanzien van

.....

.....

produceren, verwerken, opslaan en vervoeren van gevaarlijke stoffen begint steeds vastere vormen aan te nemen. Begin augustus 2005 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) in werking getreden.

Ook ten aanzien van het vervoer van gevaarlijke stoffen zullen in de toekomst wettelijke normen worden vastgesteld. Vooral nog dient op dit punt echter te worden gewerkt met bestaande circulaires, nota's en handreikingen zonder wettelijke status.

In het onderstaande zullen de voor het plangebied relevante risicofactoren worden beschreven en worden de risico's voor het gebied afgewogen.

Besluit externe veiligheid inrichtingen

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen richt zich, zoals uit de naam reeds blijkt, primair op inrichtingen als bedoeld in de Wet milieubeheer. Welke inrichtingen onder de werking van het besluit vallen blijkt uit artikel 2, lid 1. Deze inrichtingen brengen risico's met zich mee voor de in de omgeving gelegen risicogevoelige objecten.

Het besluit onderscheidt twee categorieën risicogevoelige objecten, namelijk kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten. Dit onderscheid is gebaseerd op maatschappelijke opvattingen over de groepen mensen die in het bijzonder moeten worden beschermd en op gegevens zoals het aantal personen en de verblijfstijd van groepen mensen.

Bij kwetsbare objecten kan bijvoorbeeld worden gedacht aan woningen, ziekenhuizen, verpleeghuizen, scholen, kinderopvang, grote kantoren, hotels en winkelcomplexen en grote kampeer- en recreatieterreinen. Beperkt kwetsbare objecten volgens het besluit zijn verspreid liggende woningen, dienstwoningen van derden, kleinere kantoren, hotels en winkels, bedrijfsgebouwen, sporthallen, zwembaden, speeltuinen, overige sport- en kampeertreinen en objecten van hoge infrastructurele waarde zoals elektriciteitscentrales¹.

Vervolgens geeft het besluit waarden voor het risico dat toelaatbaar wordt geacht voor deze objecten. Hierbij worden twee vormen van risico onderscheiden. Allereerst het plaatsgebonden risico. Het plaatsgebonden risico is een maat voor het overlijdensrisico op een bepaalde plaats waarbij het niet van belang is of op die plaats daadwerkelijk een persoon aanwezig is. In het besluit is het plaatsgebonden risico gedefinieerd als de kans per jaar bestaat dat een persoon die onafgebroken en onbeschermd op een bepaalde

¹ De opsomming is overigens niet limitatief bedoeld. Zie voor een uitgebreide toelichting hierop blz. 27 en volgende van de Nota van Toelichting

■
plaats in de omgeving van een inrichting zou verblijven, overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongewoon voorval met een gevaarlijke stof. Dit risico laat zich goed ruimtelijk vertalen aangezien het om punten gaat waar zich een bepaald risico voordoet. Deze punten kunnen worden verbonden tot een contour.

Voor de zogenaamde categoriale inrichtingen, inrichtingen waarbij slechts één stof of categorie van stoffen verantwoordelijk is voor het risico, kan het plaatsgebonden risico eenvoudig worden bepaald. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om LPG, enkelvoudige opslagen, ammoniakopslag e.d. Om in aanmerking te komen voor de categoriale inrichtingen zijn wel een aantal voorwaarden gesteld zoals de omvang van de opslag en de wijze van opslag.

Voor de categoriale inrichtingen is op basis van een ministeriële regeling de plaatsgebonden risicocontour vertaald in een afstand. Bij de niet-categoriale inrichtingen, inrichtingen waarbij niet steeds dezelfde stoffen aanwezig zijn en waarbij stoffen wellicht worden bewerkt, kan geen standaard afstand worden bepaald. De ligging van de plaatsgebonden risicocontour zal hierbij moeten worden bepaald door een risicoanalyse.

Voor kwetsbare objecten geldt een harde normstelling in de vorm van een grenswaarde. Voor beperkt kwetsbare objecten geldt een richtwaarde. De grenswaarde dient altijd en de richtwaarde dient zoveel mogelijk in acht te worden genomen. Zowel de grens- als de richtwaarde voor het plaatsgebonden risico is bepaald op 10^{-6} per jaar (1 op de 1.000.000). Voor bestaande kwetsbare objecten mag gedurende drie jaar na de vaststelling van het besluit een grenswaarde van 10^{-5} per jaar (1 op de 100.000) worden aangehouden en moet uiterlijk op 1 januari 2010 aan de norm van 10^{-6} worden voldaan. Voor situaties met een te hoog risico geldt bovendien dat tot 2010 de situatie niet mag verslechteren (standstill-beginsel). Indien bijvoorbeeld sprake is van woningen binnen de 10^{-5} -contour doet zich een acute saneringssituatie voor en zal binnen drie jaar de milieuvergunning moeten worden ingetrokken of worden aangescherpt of de woning gesaneerd moeten zijn. Aangezien het bij beperkt kwetsbare objecten slechts gaat om een richtwaarde geldt voor deze objecten geen saneringsverplichting.

Ten tweede kent het besluit het zogenaamde groepsrisico. Hierbij gaat het om de kans per jaar dat een groep mensen in minimaal een bepaalde omvang slachtoffer wordt van een ongeval. In het besluit wordt dit gedefinieerd als de (cumulatieve) kansen dat ten minste 10, 100 of 1.000 personen overlijden als direct gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van de inrichting en van één ongeval in die inrichting, waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken. Het

groepsrisico moet worden bepaald binnen het invloedsgebied van de inrichting. Voor het groepsrisico gelden, anders dan voor het plaatsgebonden risico, geen grenswaarden maar slechts oriënterende waarden. Het gaat om een maatschappelijke verantwoordingsplicht aan de hand van het risico. Ten aanzien hiervan moet een belangenafweging plaatsvinden. De wijze waarop met het groepsrisico moet worden omgegaan, blijkt uit een bij het besluit behorende ministeriële regeling en de in concept beschikbare 'Handreiking Groepsrisico'.

Ook hier doet zich het verschil voor tussen categoriale en niet-categoriale bedrijven. Voor categoriale bedrijven kan aan de hand van de tabellen uit de ministeriële regeling worden bepaald of het aantal personen in het invloedsgebied, in combinatie met het gevaar van de risicobron, de oriënterende waarde overschrijdt. Bij niet-categoriale bedrijven moet altijd een berekening van het groepsrisico worden uitgevoerd.

2.10.1 Gevolgen Besluit externe veiligheid inrichtingen voor plangebied

In het plangebied komen diverse categoriale inrichtingen voor die onder de werking van het Besluit externe veiligheid inrichtingen vallen. Het betreft bedrijven met een ammoniakkoelinstallatie en LPG-tankstations. Hierna wordt van beide type inrichtingen de plaatgebonden risico's en de groepsrisico's omschreven.

Ammoniakinstallaties

Voor het bepalen van de plaatsgebonden risico's van ammoniakinstallaties, is de hoeveelheid ammoniak, de temperatuur en de opstelling van de vaten en leidingen van belang. In de tabel zijn deze gegevens en de daarbij behorende 10^{-6} contour aangegeven.

Tabel 6

Bedrijf	Adres	Hoeveelh. ammoniak	Temp.	Opstelling	10^{-6} contour
Neerlandia Urk	Amsteldiep 2	550	-44	leidingen buiten	0 m
Northseafood Holland BV ²	Stortemelk 12	2100	-42	vaten op dak	0 m
Northseafood Holland BV	Stortemelk 12	6400	-42	vaten op dak	30-75 m
Northseafood Holland BV	Stortemelk 13	400	-34	leidingen buiten	0 m
Van der Reest Fish	Texelstroom 2	915	-45	leidingen buiten	0 m
Weestand productions	Foksdiep 1	1250	-43	leidingen buiten	0 m

Bron: *Ingenieurs/adviesbureau SAVE, Toetsing van 10 inrichtingen aan het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen, september 2005*

² Volgens het vergunningendossier van Northsea Food is de inhoud 2.500 kg verdeeld over Stortemelk 12 en Stortemelk 13. In de praktijk is geconstateerd dat op Stortemelk 12 6.400 kg aanwezig is.

Binnen de ruimste 10^{-6} contour van Northseafood Holland liggen geen kwetsbare objecten, wel beperkt kwetsbare objecten te weten één bedrijfswoning en zeven bedrijven. Bij de kleine ammoniakinhoud is er geen 10^{-6} contour voor Northseafood.

De bedrijven binnen het plangebied voldoen aan de toetsingsresultaten van het Bevi. Voor de bedrijven dient dan ook geen groepsrisico berekend te worden. (Bron: Ingenieurs/adviesbureau SAVE, Toetsing van 10 inrichtingen aan het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen, september 2005.)

LPG-tankstations

In het gebied zijn drie LPG-tankstations gevestigd en er ligt een LPG-tankstation net buiten het plangebied.

Voor het bepalen van het plaatsgebonden risico, is de doorzet bepalend. Voor de tankstations is de doorzet van de LPG-tankstations gelimiteerd in de milieuvergunning tot en met $1.000 \text{ m}^3/\text{jaar}$.

Dit betekent dat de 10^{-6} -contour op 40 m uit het vulpunt ligt. De 10^{-5} -contour ligt op 25 m vanuit het vulpunt en op 15 m vanuit het ondergronds reservoir.

Tot voor kort lag de 10^{-6} -contour bij een dergelijke doorzet op 45 m vanaf het vulpunt. Op basis van afspraken die met de branche zijn gemaakt, worden er extra veiligheidsmaatregelen getroffen, waardoor de contour kan worden verkleind. Ten behoeve van het bestemmingsplan is onderzoek verricht naar de situaties van en rondom de LPG stations. Hierbij is nog uitgegaan van een 10^{-6} -contour van 45 m vanaf het vulpunt. In het bestemmingsplan is de contour van 40 m vastgelegd.

Hierna volgt een overzicht van de stations met het aantal (beperkt) kwetsbare objecten binnen de 45 m.

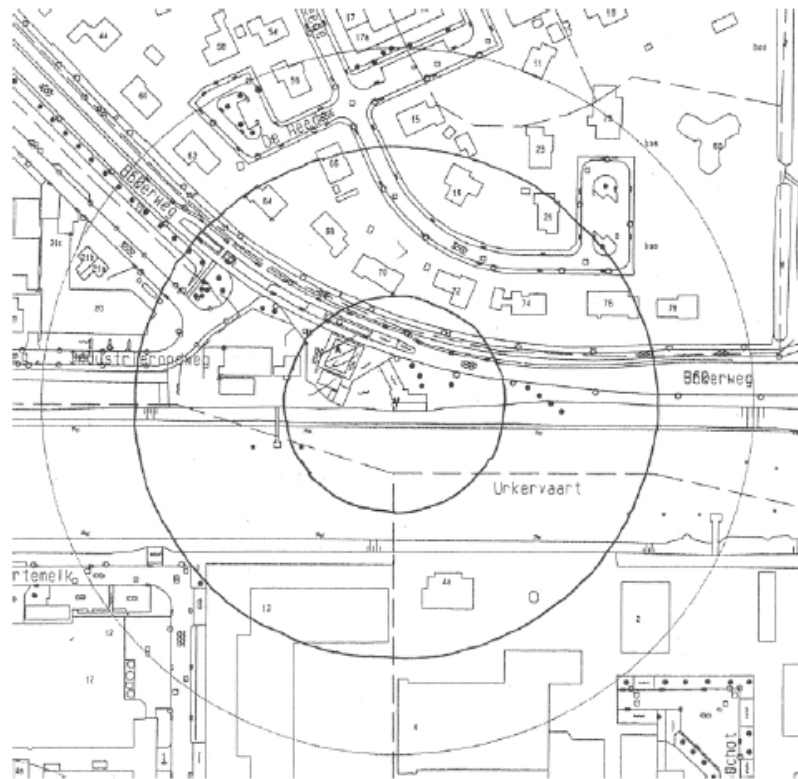
Tabel 7

Tankstation	Adres	Binnen 45 m	
		Kwetsbare objecten	Beperkt kwetsbare objecten
Gulf tankstation De Pam	Urkerweg 1	Geen	Nee
Oliehandel De Boer	Westwal 1	Geen	2 bedrijven
Q 8 tankstation	Vliestroom 2	Geen	Geen
Tankstation Van Slooten	Marsdiep 2B	Geen	2 bedrijven

Bron: *Ingenieurs/adviesbureau SAVE, Toetsing van 10 inrichtingen aan het Besluit externe Veiligheid inrichtingen, september 2005*

De koppeling van de mogelijke maatregelen aan de toetsingsresultaten van het BEVI, zijn verbonden aan de aanwezigheid van kwetsbare objecten.

Er komen geen kwetsbare objecten voor binnen de 10^{-6} contour van de LPG-stations. Het bestemmingsplan sluit de vestiging van (beperkt) kwetsbare objecten binnen de risicocontouren uit.

buitenste cirkel	straal 150 meter	grens invloedsgebied
middelste cirkel	straal 110 meter	PR = 10^{-6} bij max. 1.500 m ³ /jaar
binnenste cirkel	straal 45 meter	PR = 10^{-6} bij max 1.000 m ³ /jaar

*Figuur: plaatsgebonden risicocontouren Gulf-tankstation aan Urkerweg.
Bron: Ingenieurs/adviesbureau SAVE, september 2005.*

De verantwoordingsplicht voor het groepsrisico volgt uit de artikelen 12 en 13 van het Besluit externe veiligheid inrichtingen. De verplichting komt tot uitdrukking in een motivering van:

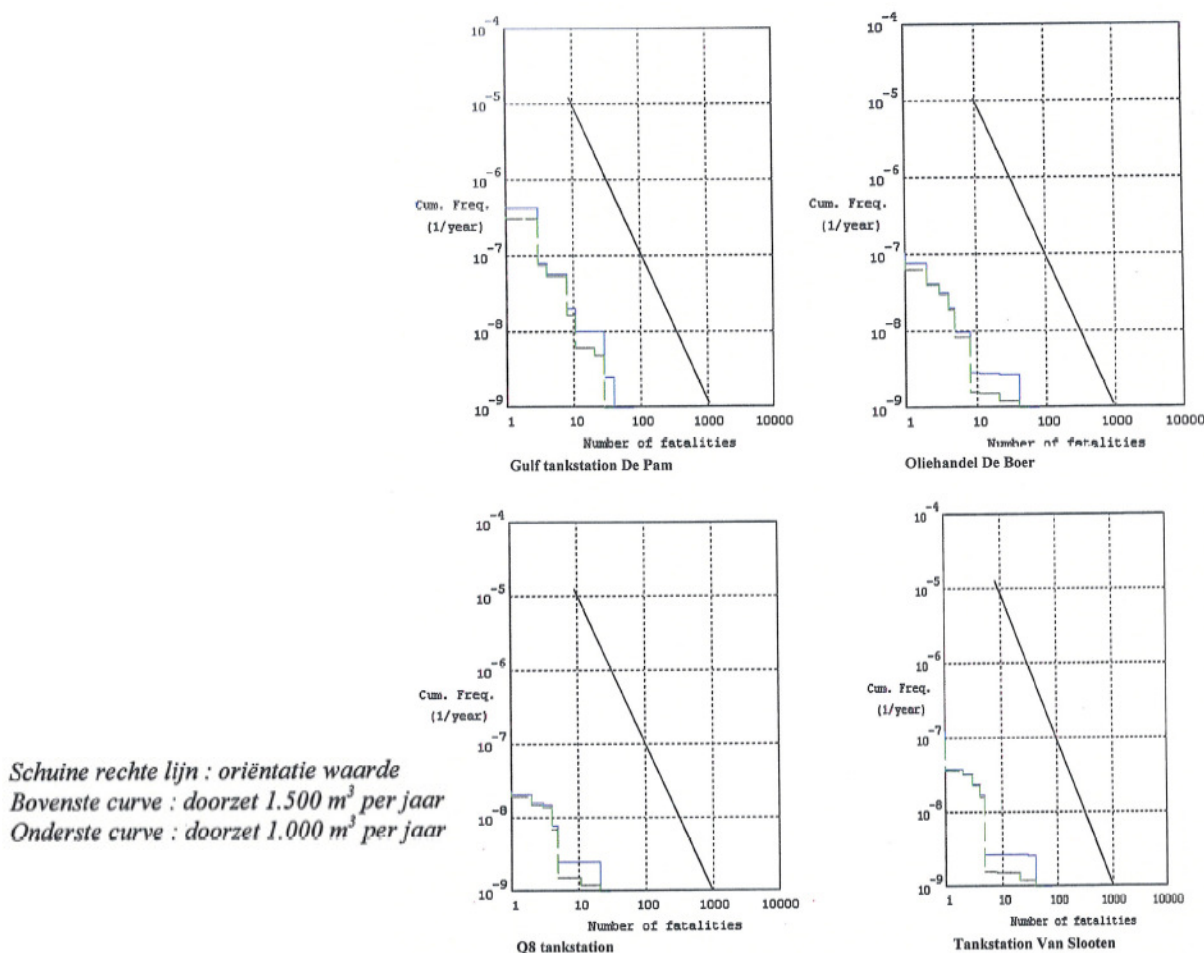
- het aantal personen in het invloedsgebied;
- het groepsrisico;
- de mogelijkheden tot risicovermindering;
- de alternatieven;
- de mogelijkheden om de omvang van de ramp te beperken;
- de mogelijkheden tot zelfredzaamheid.

Specifieke gegevens die gebruikt zijn voor het bepalen van het groepsrisico zijn:

- meteorologische gegevens;
- aanwezigheid van personen in woningen (3,46 personen per woningen);
- aanwezigheid van personeel in bedrijven (Lemsterhoek: 34 arbeidsplaatsen per ha, Kamperhoek: 52 arbeidsplaatsen per ha en Zwolsehoek: 32 arbeidsplaatsen per ha).

De groepsrisico's voor de LPG stations zijn berekend voor een doorzet van 1.000 m³/jaar en 1.500 m³/jaar. Het blijkt dat voor beide doorzetten, de berekende groepsrisico's lager zijn dan de oriëntatie waarden.

(bron: Ingenieurs/adviesbureau SAVE, Toetsing van 10 inrichtingen aan het Besluit externe Veiligheid inrichtingen, september 2005)

Figuur: Groepsrisico voor vier LPG stations.

De milieuvergunningen zijn aangepast waarbij de doorzet van de LPG verkoop begrensd wordt, zodat er geen risicovolle inrichtingen (woningen) meer binnen de 10⁻⁶ contour liggen.

Overigens zijn er enkele ontwikkelingen gaande op het gebied van externe veiligheid en LPG stations. Dit heeft te maken met het convenant LPG-autogas dat door staatssecretaris van Geel (Milieu) en de voorzitter (van Kalsbeek) van de Vereniging Vloeibaar Gas is getekend. Door de daarin afgesproken veiligheidsmaatregelen, veranderen de afstanden tot bebouwing voor het plaatsgebonden risico 10⁻⁶. De Regeling externe veiligheid inrichtingen (Revi) wordt

gewijzigd en aangevuld met afstanden voor bestaande en nieuwe tankstations met de grenswaarde 10^{-6} per jaar. Dit gebeurt waarschijnlijk in de tweede helft van 2006.

2.10.2 Vervoer van gevaarlijke stoffen

Zoals gezegd, bestaat er voor het vervoer van gevaarlijke stoffen nog geen wettelijke normering zoals die voor inrichtingen. Wel is in 1996 de nota Risiconormering vervoer gevaarlijke stoffen opgesteld waarin het veiligheidsbeleid ten aanzien van vervoer is neergelegd. Als praktisch vervolg hierop is de handreiking Externe veiligheid vervoer gevaarlijke stoffen verschenen waarin het beleid uit de nota naar de praktijk wordt vertaald.

De systematiek van de normering is voor een groot deel vergelijkbaar met die uit het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Ook in dit geval moet een afweging worden gemaakt ten aanzien van het plaatsgebonden risico en het groepsrisico ten opzichte van risicogevoelige objecten. Als uitgangspunt voor het plaatsgebonden risico geldt dat dit niet groter mag zijn dan 10^{-6} per jaar. Dit is een grenswaarde voor nieuwe situaties. Voor bestaande situaties met een hoger risico dan 10^{-6} per jaar moet ernaar worden gestreefd om aan de grens van kwetsbare bestemmingen het risico te verlagen zonder dat het de bedoeling is dat voor deze situaties een saneringsprogramma wordt opgezet. Risicoreductie moet in deze situaties meelopen met infrastructurele aanpassingen die om andere redenen (toch al) nodig zijn. Voor deze situaties geldt wel het zogenaamde standstill-beginsel totdat aan de norm wordt voldaan.

Voor het groepsrisico gelden ook hier slechts oriënterende waarden. Deze zijn 10^{-4} per jaar voor 10 doden, 10^{-6} per jaar voor 100 doden en 10-8 per jaar voor 1.000 doden. In de toelichting op besluiten moet worden aangegeven op welke wijze het groepsrisico is afgewogen.

Op Urk komt geen route ten behoeve van het vervoer van gevaarlijke stoffen voor. Wel wordt de Domineesweg incidenteel gebruikt voor toeleverantie van ammoniak. Deze toeleverantie houdt verband met de nieuwbouwwontwikkelingen aan de rand van het plangebied. Het gaat om gesloten koelsystemen waarvoor ammoniak wordt gebruikt. Wanneer ammoniak verloren gaat is sprake van een incident. Overigens worden de aanwezige tankstations voorzien van LPG.

Rekening houdend met de normen voor zowel plaatsgebonden risico als groepsrisico, kan geconcludeerd worden, dat in de gemeente Urk de externe veiligheid als gevolg van wegtransporten momenteel geen probleem oplevert. Ook in de toekomst worden geen problemen verwacht, omdat, gezien het type bedrijvigheid dat zich op Urk vestigt,

■
aangenomen mag worden dat het transport van gevaarlijke stoffen slechts beperkt zal groeien.

Een en ander wordt onderschreven door het rapport *'Inventarisatie risico's transport gevaarlijke stoffen'*, zoals opgesteld is door Bisschop en Partners BV in 2005 in opdracht van de provincie Flevoland. In het kader van project 2 van het provinciale uitvoeringsprogramma externe veiligheid (PUEV) zijn transportrisico's in de provincie Flevoland geïnterpreteerd. De inventarisatie heeft zich over een vrij lange periode uitgestrekt en is in eerste instantie alleen gebaseerd op bestaande gegevens. Eind 2005 zijn op het wegennet van Flevoland tellingen vervoer gevaarlijke stoffen (VGS) uitgevoerd, op basis van de telwensen uit de inventarisatie. Eerdergenoemd rapport vormt het resultaat van de inventarisatie en van de tellingen VGS. Geïnterpreteerd zijn de risico's van transport van gevaarlijke stoffen over de weg, over het spoor, de binnenwateren en via buisleidingen. Samenvattend kan worden gesteld, dat het wegtransport van gevaarlijke stoffen het grootste risico met zich meebrengt. Voor de overige modaliteiten geldt dat ofwel vaste afstandseisen in acht moeten worden genomen (spoor en buisleidingen) ofwel dat via recente tellingen is aangetoond, dat risiconormen niet worden overschreden (water).

De hoofdconclusie is dat de norm voor het plaatsgebonden risico (PR) nergens in de provincie Flevoland overschreden wordt.³ Zelfs de grootste 10^{-7} -contour komt bij de meest risicovolle provinciale wegen N50, N301 en de N305 niet verder dan 36 m buiten de as van de weg. De 10^{-6} -contour ligt hier op de as van de weg. De PR norm zou worden overschreden indien er kwetsbare objecten binnen de 10^{-6} -contour zouden liggen. Ook de oriënterende waarde voor het groepsrisico (GR) wordt nergens in de provincie ook maar benaderd.

Onderbouwing plaatsgebonden risico

Buiten de bebouwde kom (80 km/uur) ligt langs de Urkerweg en de Domineesweg geen bepalend plaatsgebonden risicocontour, doordat de grenswaarden voor het LPG-vervoer en overig vervoer niet gehaald worden. Urk telt vier LPG-stations die elk maximaal één keer per week geleverd krijgen. Hiermee wordt de grenswaarde van 2.300 LPG-tankwagens per jaar niet gehaald. Volgens de tellingen van AVIV rijden er 244 bulktransporten per jaar over de Urkerweg. Aangenomen is dat het op Domineesweg viermaal zo druk is. In dat geval wordt de grenswaarde van 7.500 tankwagens per jaar op een wegvak niet

³ Bron: Bisschop & Partners B.V. in opdracht van Provincie Flevoland, *'Inventarisatie risico's transport gevaarlijke stoffen'*, maart 2005.

gehaald. Binnen de bebouwde kom (50 km/uur en 30 km/uur) liggen de grenswaarden voor de plaatsgebonden risicocontour nog hoger.

Onderbouwing groepsrisico

Buiten de bebouwde kom langs de Urkerweg en de Domineesweg is weinig bebouwing. Er is wel op beide wegvakken aan beide zijden bebouwd. Uitgaande van het worstcase scenario: alle LPG-tankwagens (ca. 200 per jaar) of bulkwagens (max. 1.200 per jaar) over een wegvak met tweezijdige bebouwing, mag de bevolkingsdichtheid niet hoger zijn dan 40 inwoners per hectare om de grenswaarde van het groepsrisico te overschrijden. Zoals uit onderderstaande tabel blijkt, is de bevolkingsdichtheid op het meest drukke punt niet hoger dan 40 inwoners per hectare.

Tabel 8

Wegvlak	Van	Tot	Binnen/ buiten bebouwde kom	max. snelheid km/uur	bebouwing eenzijdig/twee zijdig	max. bevolkingsdichtheid personen/ha
N351-1	Toppad	Kruising N717- Emmeloo rd	buiten	80	éénzijdig	<10
N351 deel2	Toppad	Singel (rotonde)	binnen	50	tweezijdig	35
N352 deel1	Meep	A6 Urk	buiten	80	tweezijdig	< 10
N352 deel 2	Meep	Singel (rotonde)	binnen	50	tweezijdig	39

Bron: Bisschop & Partners B.V. Inventarisatie Risico's transportgevaarlijke stoffen, maart 2005

Binnen de bebouwde kom is het groepsrisico op dezelfde wijze beschouwd. Ten aanzien van bulkwagens worden de grenswaarden niet overschreden. Als in het slechtste scenario alle tankwagens (max. 1.200 per jaar) over één wegvak rijden met tweezijdige bebouwing, mag de bevolkingsdichtheid nog ca. 80 inwoners per hectare zijn. Deze bevolkingsdichtheid wordt langs de hoofdroutes niet gehaald. Hierbij is uitgegaan van een globale bepaling van de bevolkingsdichtheid aan de hand van de tabel uit CPR 18, waarin een relatie wordt gelegd tussen bebouwing en bevolkingsdichtheid. Volgens deze tabel geldt een inwonersdichtheid van 80 inwoners per hectare bij een woonwijk zonder hoogbouw of een groot industriegebied. Urk kent praktisch geen hoogbouw; in ieder geval niet in de straten waar bulktransport doorheen gaat. De industriegebieden met een hogere bevolkingsdichtheid hebben, gezien de ligging van de bedrijven, slechts beperkt bulktransport over dat wegvak. De oriënterende waarde van het groepsrisico wordt niet overschreden. De beoordeling van LPG-transport binnen de bebouwde kom begint

met de constatering, dat alle wegen tweezijdig zijn bebouwd. Door de ligging van de LPG-stations kan er een betrouwbare aanname worden gemaakt over het aantal LPG-wagens dat over een wegvak rijdt. Om te beoordelen of de drempelwaarden van het groepsrisico worden overschreden, is er op de drukke punten in straten waar LPG-vervoer plaatsvindt, een telling gemaakt van de dichtheid (in aantal inwoners per hectare). De dichtheid was maximaal 35 mensen per hectare. Hierbij gaat het om werknemers in de buurt van LPG-transport, om onder de drempelwaarden te blijven, mogen er in ieder geval niet meer dan 700 LPG-tankwagens per jaar rijden en niet meer dan 4.500 bulkwagens. Deze grenzen worden niet overschreden. De oriënterende waarde van het groepsrisico wordt niet overschreden.

2.10.3 Aardgastransportleiding

Aan de zuidzijde van de Urkerweg ligt een regionale aardgastransportleiding met een diameter van 8 inch en een gasdruk van 20-50 bar. Bij gastransportleidingen zijn de veiligheidsafstanden uit de circulaire van het ministerie VROM (circulaire DGHMB nr. 0104004 d.d. 26 november 1984, Ministerie van VROM) van toepassing.

Deze circulaire bevat richtlijnen met betrekking tot de veiligheid. In de circulaire geldt het uitgangspunt dat bestemmingen welke voorzien in een regelmatig verblijf van personen, in beginsel buiten de zogeheten toetsingsafstand dienen te worden gerealiseerd. De toetsingsafstand is de afstand waarbinnen men rekening moet houden met de effecten van een eventuele leidingbreuk en is afhankelijk van diameter en bedrijfsdruk (zie tabel 'Toetsingsafstanden voor gasleidingen in meters').

Tabel 9: Toetsingsafstanden voor gasleidingen in meters

Diameter	Bedrijfsdruk 20-50 bar	Bedrijfsdruk 50-80 bar
2"/4"/100 mm	20	20
6"	20	25
8"	20	30
10"	25	35
12"	30	40
42"	105	130

Bron: Ministerie van VROM

Indien planologische, economische dan wel technische overwegingen dit noodzakelijk maken is het mogelijk af te wijken van de afstandsnormen. Hierbij zal door de leidingbeheerder nagegaan moeten worden of dit op grond van de leidingspecificaties dan wel door middel van het treffen van additionele maatregelen toelaatbaar is. Voor leidingen met een werkdruk van 20 - 50 bar (regionale aardgasnet) dient een bebouwingsvrije afstand van 20 m aangehou-

den te worden. Binnen deze zones dienen alle handelingen achterwege te blijven welke een veilig transport in gevaar kunnen brengen.

Te denken valt hierbij aan:

- het oprichten van enig bouwwerk;
- het aanbrengen van gesloten wegdek;
- het wijzigen van het maaiveldniveau door ontgroning of ophoging;
- het verrichten van graafwerkzaamheden anders dan normaal spit- en ploegwerk;
- het aanbrengen van diepwortelende beplanting;
- het indrijven van voorwerpen in de grond.

Een nieuwe ministeriële regeling omtrent een zonering langs gasleidingen is in ontwikkeling. Gezien de onzekerheid omtrent de nieuwe regeling worden de zones op basis van de circulaire van VROM uit 1984 aangehouden.

2.10.4 Advies brandweer

De brandweer heeft een advies uitgebracht, gericht op het verkleinen van de kans op calamiteiten en het beperken van de schade tijdens calamiteiten.

De weginfrastructuur biedt voldoende mogelijkheden tot vluchten en het bereiken van de risicobronnen.

De verwachting is dat er voldoende capaciteit aan hulpdiensten is binnen de regio, om een calamiteit op het bedrijventerrein aan te kunnen.

Wel wordt geadviseerd om op basis van de milieuvergunningen de kans op calamiteiten op de diverse bedrijven te reduceren.

Daarnaast wordt aanbevolen een 'waarschuwing en alarmeringssysteem bevolking' (WAS-sirenes) te plaatsen op het bedrijventerrein en een rampenbestrijdingsplan op te stellen, gericht op rampen met LPG en ammoniak. De gemeente zal beide aanbevelingen uitvoeren.

3

Planbeschrijving

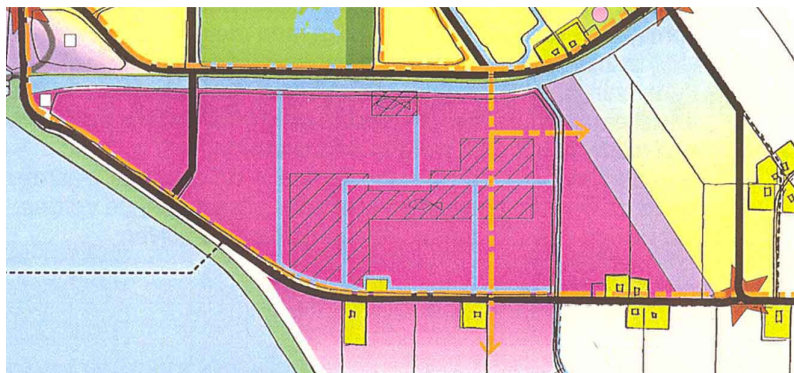
In dit hoofdstuk staan de integrale keuzes en uitgangspunten omschreven die geleid hebben tot de bestemmingsplanregeling. Eerst wordt ingegaan op de bedrijfsmatige functies inclusief kantoren en detailhandel. Vervolgens komt het wonen aan bod. Daarna wordt aandacht besteed aan de ongebouwde functies verkeer en water. Afgesloten wordt met de meer algemene onderwerpen als archeologie en milieu, leidingen en zendmasten.

3.1 Bedrijven, kantoren, detailhandel en overige voorzieningen

De voornaamste functie binnen het bestemmingsplangebied zijn en blijven bedrijfsmatige activiteiten.

Het bestemmingsplan levert een bijdrage aan een duurzame economische ontwikkeling van de gemeente Urk en dient in dit licht ruimte te bieden voor een gezonde exploitatie van de bedrijven die op het bedrijventerrein gevestigd zijn.

De gemeente en de provincie onderkennen tevens het belang van de vissector voor Urk. Deze sector zal dan ook behouden en versterkt moeten worden. Daarnaast is het, om de kwetsbaarheid te verkleinen, ook van belang om andere economische activiteiten binnen de gemeentegrenzen te hebben. Zowel de provincie als de gemeente staan een segmentering van de bedrijventerreinen voor. De gemeente heeft dit al deels vormgegeven in de Structuurvisie Urk 2025+. In dit plan is een segmentering in de wel en niet visgerelateerde bedrijvigheid aangegeven. Deze segmentering komt vrijwel overeen met de segmentering die in de huidige bestemmingsplannen is opgenomen voor visverwerkende of voedselverwerkende bedrijven.

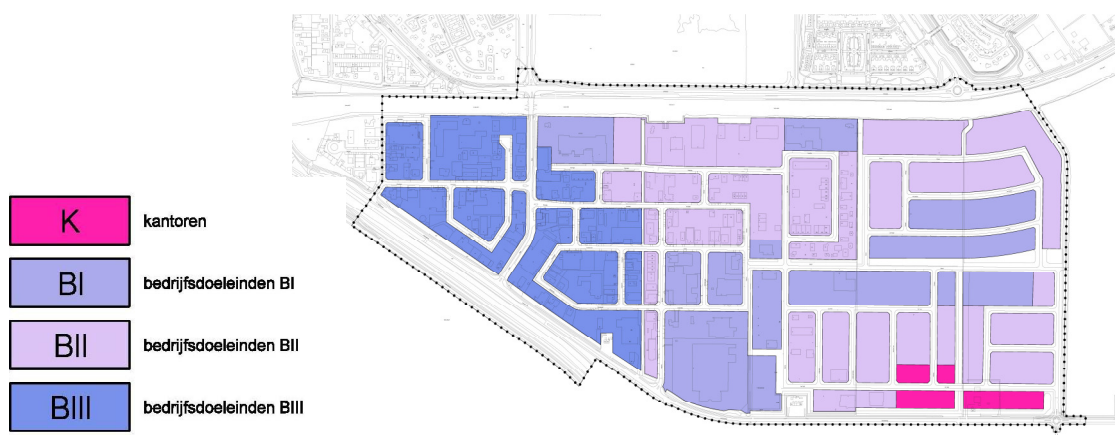
Figuur: Uitsnede van de kaart Structuurvisie Urk 2025 +

Gezien de ontwikkelingen binnen de voedselindustrie zijn de gronden tussen de Griend en de Scheer, die in de Structuurvisie Urk 2015+ zijn aangegeven voor voedselverwerkende bedrijven, in het bestemmingsplan bestemd voor niet-voedselverwerkende bedrijven. De vraag naar natte grond neemt de laatste jaren af en die voor droge grond neemt toe. De verwachting is dat deze trend de komende jaren door zal zetten.

In de bestemmingsplannen voor de oudere delen van het bedrijventerrein is geen onderscheid gemaakt tussen voedselverwerkende/visverwerkende bedrijven en overige bedrijven. Ondanks dat hier veel visverwerkende bedrijven zijn gevestigd, is voor dit deel van het bedrijventerrein geen zone visgerelateerde bedrijven in de structuurvisie opgenomen. In het bestemmingsplan is voor het oudere deel van het bedrijventerrein een bestemming opgenomen waar zowel voedselverwerkende als niet voedselverwerkende bedrijven mogelijk zijn. Indien een zoning toegepast wordt leidt dat tot het wegbestemmen van bestaande bedrijven. Met het opnemen van een gecombineerde bedrijfsbestemming is het tevens mogelijk dat er een uitwisseling tussen de verschillende bedrijfstypen ontstaat waardoor er flexibiliteit op het bedrijventerrein blijft bestaan.

In de zones die in de Gemeentelijke Vestigingsvisie als Industrie zijn aangewezen, zijn bestemd voor categorie 3 en 4 bedrijven. Die delen die aangewezen zijn als Reguliere bedrijven, zijn bestemd voor bedrijven van milieucategorie 1 tot en met 3. De huidige categorie 4 bedrijven binnen deze zone zijn apart geregeld, zodat ze niet zijn wegbestemd.

Categorie A-inrichtingen, zoals bedoeld in de Wet Geluidhinder zijn niet toegestaan.

■

Binnen de gemeente is vraag naar kleine lokaal gebonden zelfstandige kantoorvestigingen. Het gaat dan om handelsbedrijven gericht op de ter plaatse gevestigde visbedrijven, de visafslag en ondersteunende activiteiten bijvoorbeeld: accountancy en consultant gericht op de aanwezige bedrijven.

Tevens is het gewenst om de grootschalige detailhandel te reguleren op het bedrijventerrein.

In overeenstemming met de Gemeentelijke VestigingsVisie is de zone aan de zuidrand van het bestemmingsplan bestemd voor kantoren.

De vestiging van grootschalige detailhandel zoals voor boten, caravans, keukens en dergelijke en voor goederen zoals bouwmaterialen en tuinartikelen of daarmee gelijk te stellen, zullen met behulp van een vrijstelling mogelijk gemaakt worden op die delen van het bedrijventerrein, die in de Gemeentelijke Vestigingsvisie zijn aangewezen als voorzieningsmilieu. Ook de locatie waar al een bouwmarkt gevestigd is, heeft de aanduiding meegekregen. De vestigingen voor grootschalige detailhandel dienen een minimale omvang van 1500 m² bvo te hebben. Detailhandel als ondergeschikte nevenactiviteit bij bedrijven is ook middels een vrijstelling toegestaan.

Via een vrijstelling is de vestiging van een servicecentrum aan het Spijk mogelijk gemaakt.

3.2 Wonen

Het is niet gewenst het wonen uit te breiden. Woningen leiden tot beperkingen voor de bedrijfsmatige activiteiten. Alleen op zeer beperkte schaal is het mogelijk om nieuwe bedrijfswoningen te realiseren. Hierbij wordt aangesloten op de regeling die in het bestemmingsplan 'Industrieterrein Zwolsehoek fase 5' al gold. Er kan via een vrijstelling een bedrijfswoning gerealiseerd worden indien voldaan wordt aan de volgende eisen:

- de woningen zijn toegestaan op bedrijfsperven met een minimaal oppervlak van 5000 m²;
- de woning dient buiten de 50 dB(A) contouren van de wegen te liggen;
- de wettelijke afstandseisen ten opzichte van risicovolle inrichtingen als bedoeld in het 'Besluit externe veiligheid inrichtingen';
- de woning, inclusief aan- en bijgebouwen dienen in de bouwmasa van het bedrijf opgenomen te worden;
- de woning mag niet eerder dan het bedrijf gebouwd worden;

-
- Gedeputeerde Staten dienen een verklaring van geen bezwaar afgegeven te hebben.

De bestaande woningen, zowel de burgerwoningen als de bedrijfswoningen, zijn positief bestemd.

3.3 Wegen en water

Het is niet gewenst om, zoals destijds wel gebeurde, alle verschillende functies binnen het openbare gebied apart te bestemmen. Het belangrijkste water wordt wel apart bestemd. Voor verkeer en groen zijn geen aparte bestemmingen opgenomen. Hiermee wordt de inrichting van het openbare gebied flexibeler.

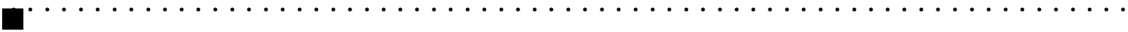
De nieuwe langzaamverkeersroute over de Urkervaart is opgenomen.

Uitgangspunt binnen het bestemmingsplangebied is dat het parkeren op eigen terrein plaatsvindt, maar parkeren binnen de wegbestemming wordt niet uitgesloten.

De watergangen hebben een waterhuishoudkundige bestemming. Tevens is een zonevoorschrift opgenomen voor de onderhouds- en beschermingszone zoals is neergelegd in de Keur (waterschapsbelang).

Over de totale lengte langs de Urkervaart is een zone opgenomen met de aanduiding 'zone ten dienste van aangrenzend perceel' zoals deze ook opgenomen is in bestemmingsplan 'Industrieterrein Zwolsehoek fase 5'.

De Zuidermeerdijk krijgt in het bestemmingsplan een afzonderlijke bestemming omdat deze belangrijk is voor de bescherming van de Noordoostpolder tegen overstromingen. Met het oog op de veiligheid van de waterkeringen zullen nevengebruik en objecten die het waterkerende vermogen aantasten zoveel mogelijk voorkomen dienen te worden. Daartoe is een vrijwaringszone langs de dijk opgenomen. Uitgangspunt is een vrijwaringszone van 20 m. De bestaande bebouwing kan blijven bestaan, nieuwbouw zal alleen in overleg met het waterschap en Rijkswaterstaat plaats kunnen vinden.

3.4 Overig

3.4.1 Archeologie

De terreinen met een middelhoge indicatieve verwachtingswaarde worden op de plankaart nader aangeduid, met daaraan gekoppeld een beschermingsregeling die er in voorziet, dat archeologische waarden in acht moeten worden genomen. Het plan bevat een wijzigingsbevoegdheid, om de aanduiding 'zone ten behoeve van archeologisch waarden' te verwijderen, indien uit nader onderzoek is gebleken, dat ter plaatse geen archeologische waarden voorkomen, of dat de bescherming van deze waarden niet langer noodzakelijk wordt geacht.

3.4.2 Overige infrastructuur

Voor de hoofdrioolpersleiding, drinkwatertransportleiding en gasleiding zijn zonevoorschriften opgenomen waarbij, in overeenstemming met het bestemmingsplan Buitengebied, zones van respectievelijk 3, 5 en 20 m ter weerszijde van de leidingen wordt beschermd.

Voor de overige leidingen zijn geen beschermingszones opgenomen.

In het bestemmingsplan is een vrijstelling opgenomen voor zendmasten waaraan de voorwaarden gekoppeld zijn, zoals die zijn opgenomen in de beleidsnotitie GSM-Antennes gemeente Urk. Er is een regeling opgenomen, om kleine windturbines op daken van bedrijven mogelijk te maken.

3.4.3 Milieu en externe veiligheid

De zones met betrekking tot externe veiligheid zijn op de bestemmingsplankaart opgenomen. De zones spelen een rol in de voorschriften

Algemeen

Het plan is, in overeenstemming met artikel 12 van het Besluit op de ruimtelijke ordening 1985 (Bro), vervat in:

- a. een kaart schaal 1: 1.000 met bijbehorende verklaring, waarop de bestemming van de in het plan begrepen gronden is aangewezen;
- b. een omschrijving van de bestemming, waarbij het toe te kennen doel of de doeleinden is aangegeven;
- c. voorschriften omtrent het gebruik van de in het plan begrepen grond en van de zich daarop bevindende opstallen.

Plankaart

Op de plankaart zijn de bestemmingen van de in het plan begrepen gronden aangewezen. Deze bestemmingen betreffen in algemene termen vervatte aanduidingen van de doeleinden, waarvoor de gronden mogen worden gebruikt.

Op de plankaart zijn tevens aanduidingen opgenomen met het oog op het aanwijzen van gebieden, waarop een specifieke regeling in de voorschriften van toepassing is. Deze aanduidingen krijgen in de voorschriften een juridische betekenis.

Voorschriften**Begripsbepalingen**

Het opnemen van begripsbepalingen is beperkt tot die begrippen, waarbij sprake is van een (mogelijke) afwijkende betekenis in het algemeen spraakgebruik en/of technische begrippen, waarbij een vereenvoudigde omschrijving de leesbaarheid bevordert.

Wijze van meten

Met het oog op het kunnen bepalen van de in de voorschriften aangegeven oppervlakte, goot- en bouwhoogten en inhoud van bouwwerken is aangegeven, waar en hoe deze worden gemeten. Tevens is aangegeven welke onderdelen van gebouwen buiten beschouwing blijven, bij het toepassen van de voorschriften. Dit betreft ondergeschikte bouwdelen zoals schoorstenen en masten en dergelijke. Grote koelinstallaties op gebouwen vallen hier niet onder.

Anti-cumulatiebepaling

Deze bepaling dient om te voorkomen dat, indien bij een bepaald gebouw een zeker open terrein is geëist, dat terrein niet nog eens

meetelt bij het beoordelen van een aanvraag voor een ander gebouw, waaraan een soortgelijke eis is gesteld.

Aanvullende werking bouwverordening

In dit artikel is aangegeven, welke stedenbouwkundige bepalingen van de bouwverordening naast het bestemmingsplan gelden. Met name het parkeren op eigen terrein verdient de aandacht, aangezien parkeren in openbaar gebied op het bedrijventerrein als ongewenst wordt beschouwd

Bestemmingsregeling

Per bestemming zijn, voor zover noodzakelijk, de volgende onderdelen onderscheiden:

- a. Doeleindenomschrijving;
 - b. Bebouwingsvoorschriften;
 - c. Vrijstellingen.
-
- a. Doeleindenomschrijving
De doeleindenomschrijving omvat een opsomming van de functies/gebruiksmogelijkheden binnen de gegeven bestemming. Deze opsomming is van wezenlijk belang, aangezien zij de basis vormt voor de overige op de bestemming betrekking hebbende voorschriften en regels.
 - b. Bebouwingsvoorschriften
In de bebouwingsvoorschriften zijn objectieve regels gesteld met betrekking tot de plaats en afmetingen van de gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde.
 - c. Vrijstellingen
Een eerste afweging met betrekking tot de toelaatbaarheid van functies en de omvang en plaats, heeft geresulteerd in het geven van bestemmingen en het in de voorschriften aangeven van de plaats en omvang van de bebouwing.
Het kan gewenst zijn om, in de concrete situatie ten aanzien van de noodzaak, omvang en dergelijke, opnieuw een afweging te maken. Deze afweging vindt plaats op grond van in het plan opgenomen vrijstellingsbevoegdheden.

Kantoren

Aan de zuidzijde van het plangebied is de kantoorbestemming opgenomen voor de vestiging van zelfstandige kantoren. De percelen mogen voor 70% worden bebouwd. De bebouwingshoogten zijn gesteld op 12 m bij recht, met vrijstellingsmogelijkheden tot 15 m

Bedrijfsdoeleinden BI, BII en BIII

In het plan zijn drie bedrijfsbestemmingen opgenomen, waarbij onderscheid is gemaakt in de aard van de toegelaten bedrijvigheid. Een en ander is aangegeven in de bij de voorschriften behorende bedrijvenlijsten achter de voorschriften. De percelen mogen voor 70% worden bebouwd. De bebouwingshoogten zijn gesteld op 12 m bij recht, met vrijstellingsmogelijkheden tot 15 m en 17 m in incidentele gevallen. Voor beide vrijstellingen geldt dat de overschrijding van de hoogte alleen kan worden verleend, als de bedrijfsvoering daartoe noopt. Ook is een vrijstellingsmogelijkheid opgenomen voor het plaatsen van kleine windturbines op gebouwen.

De toegestane bedrijfsactiviteiten zijn in de bedrijvenlijsten achter de voorschriften opgenomen. In het gebied is onderscheid gemaakt in zones waar bedrijven uit de categorieën 3 en 4, zoals aangegeven in de VNG brochure 'Bedrijven en milieuzonering', zijn toegestaan en zones waar categorie 1 tot en met 3 zijn toegestaan. Vrijstelling is mogelijk voor een hogere categorie. In de bedrijvenlijsten zijn daarom de categorie 5 bedrijven eveneens opgenomen. Ook is vrijstelling mogelijk voor bedrijfsactiviteiten, die niet in de lijst zijn opgenomen. Criterium voor deze vrijstellingsmogelijkheden is dat het concrete bedrijf qua milieuhinder vergelijkbaar dient te zijn, met de bij recht toegelaten categorieën van bedrijven.

Bedrijfswoningen zijn uitsluitend toegestaan op percelen die in de bij de voorschriften behorende 'Tabel Bedrijfswoningen' zijn opgenomen. Een vrijstellingsregeling voorziet in de mogelijkheid, om bedrijfswoningen te bouwen, waar deze ingevolge de regeling bij recht niet zijn toegestaan. Het dient daarbij te gaan om inpandig in de bouwmassa van het bedrijfsgebouw te bouwen woningen.

Woondoeleinden

In deze bestemming zijn de in het gebied voorkomende woningen opgenomen. Deze zijn op de plankaart tevens als karakteristiek aangeduid. Voor deze karakteristieke panden geldt als specifiek bouwvoorschrift, dat de hoofdvorm en situering behouden dienen te blijven. De regeling voor de uitoefening van beroep en bedrijf aan huis is afgestemd op het gemeentelijke beleid terzake.

Verkeer en Verblijf en Verkeersdoeleinden

De hoofdwegen in het plangebied zijn als verkeersdoeleinden bestemd. De overige wegen hebben de bestemming Verkeer en Verblijf meegekregen. De bestemmingen omvatten tevens bermen, paden en water.

Water

De watergangen zijn bestemd als water.

Waterstaatsdoeleinden

Deze waterkering is afzonderlijk bestemd. Een aanlegvergunningplicht is opgenomen.

Zonevoorschriften

Ter bescherming van de in het plangebied gelegen hoofdwatgangen, de riooltransportleiding en de aardgasleiding zijn zonevoorschriften opgenomen. Ook voor de vrijwaringszone en de gebieden met archeologische verwachtingswaarden is een voorschrift opgenomen.

Daarnaast zijn rond de aanwezige risicovolle inrichtingen zones op de plankaart gezet, waarbinnen geen (uitbreiding van het aantal) beperkt kwetsbare of kwetsbare objecten zijn toegestaan. Een wijzigingsbevoegdheid voorziet in de mogelijkheid om de zones te wijzigen, te schrappen of toe te voegen, zulks om in te kunnen spelen op eventuele ontwikkelingen binnen het plangebied en in de regelgeving op het gebied van externe veiligheid.

Algemene gebruiksbepaling

Om tegen afwijkend gebruik op te kunnen treden, is het noodzakelijk, hiervoor nadrukkelijk een voorschrift op te nemen. In het bestemmingsplan is daarvoor gebruik gemaakt van een algemene bepaling.

Ingevolge de jurisprudentie is het opnemen van een dergelijk algemeen voorschrift alleen toegestaan, in combinatie met een aan artikel 10 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening ontleende vrijstellingsbepaling (de zogenaamde toverformule).

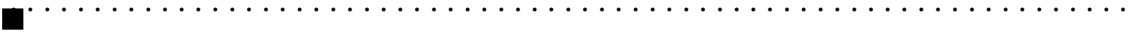
Algemene vrijstellingen

In dit artikel zijn vrijstellingsbepalingen opgenomen die betrekking hebben op alle bestemmingen. Deels betreft het, met het oog op de feitelijke situatie of een concreet bouwplan, een in beperkte mate kunnen aanpassen van de reeds gegeven regels met betrekking tot gebruik en/of bebouwing.

Deels betreft het ook het kunnen inspelen op een latente, bij de planvoorbereiding niet concreet voorziene behoefte aan kleinschalige voorzieningen zoals bouwwerken voor openbaar nut.

Algemene wijzigingsbevoegdheid

Op grond van dit artikel kunnen bestemmingsgrenzen in geringe mate gewijzigd worden ten behoeve van een praktische uitvoering van het plan, of ter correctie van afwijkingen en onnauwkeurigheden op de plankaart.

Procedurevoorschriften

Dit artikel bevat de procedurebepalingen inzake het toepassen van de flexibiliteitsbepalingen. Aan de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid gaat een inspraakronde op basis van de inspraakverordening vooraf.

Overgangsbepalingen

Uit een oogpunt van behoorlijk bestuur dienen bestaande bebouwing en bestaand gebruik, welke afwijken van de in het bestemmingsplan opgenomen regels, te kunnen worden voortgezet (overgangsbepalingen). In deze bepaling geldt dit niet voor reeds met het vorige bestemmingsplan plan strijdige situaties.

Strafbare feiten

Het overtreden van de bepalingen met betrekking tot de aanlegvergunning en de gebruiksbepaling is strafbaar gesteld in overeenstemming met artikel 1a onder 2° van de Wet op de economische delicten.

Titel

In de slotbepaling is aangegeven onder welke benaming de voorschriften kunnen worden aangehaald.

■

5

Economische uitvoerbaarheid

Met uitzondering van fase 4 en 5 wordt met dit bestemmingsplan de bestaande situatie vastgelegd. Eventuele ontwikkelingen die zich op deze bestaande delen van het bedrijventerrein voordoen zullen particuliere initiatieven zijn.

In het kader van de bestemmingsplannen Industrierrein Zwolsehoek fase 4 en 5 zijn financiële verkenningen uitgevoerd. Uit deze verkenningen blijkt dat er sprake is van een redelijke verhouding tussen het uitgeefbare en het openbare gebied. Voor fase 4 is een definitieve exploitatieberekening door de gemeenteraad vastgesteld. Voor fase 5 is de exploitatierekening op 24 juni 2004 door de gemeenteraad vastgesteld.

De economische uitvoerbaarheid is hiermee voldoende verzekerd.

Op 17 juni 2004 heeft een informatieavond voor belanghebbenden en overige geïnteresseerden plaatsgevonden. Tijdens de avond zijn de uitkomsten van Inventarisatie- en uitgangspuntennota gepresenteerd.

Op de avond waren ongeveer 50 personen aanwezig. Het voornaamste discussiepunt was het al dan niet toestaan van bedrijfswoningen. De regeling zoals die in het bestemmingsplan 'Industrieterrein Zwolsehoek fase 5' staat is uitgangspunt. Enkele aanwezigen willen dat er ruimere mogelijkheden komen voor het realiseren van bedrijfswoningen. Anderen willen liever dat er helemaal geen bedrijfswoningen meer worden toegestaan op het bedrijventerrein, zij zien dit als te beperkend voor de bedrijven. Ook bij het opstellen van het bestemmingsplan 'Industrieterrein Zwolsehoek fase 5' is dat een item geweest. Uiteindelijk is in dat bestemmingsplan gekozen om via een vrijstelling de vestiging van bedrijfswoningen beperkt toe te staan.

Op 8 juni 2004 heeft in het kader van de watertoets overleg plaatsgevonden met het Waterschap Zuiderzeeland. Een verslag van dit overleg is als bijlage van deze toelichting opgenomen.

Van 27 januari 2006 tot 23 februari 2006 heeft het Voorontwerpbestemmingsplan Bedrijventerrein ter inzage gelegen en begin 2006 is het bestemmingsplan naar de artikel 10 partners verstuurd. De ingekomen reacties met de beantwoording van de gemeente zijn in de bijlage opgenomen.

Het ontwerpbestemmingsplan is gewijzigd vastgesteld. Als gevolg van een zienswijze van de provincie, de gemeentelijke vestigingsvisie en enkele ambtshalve aanpassingen. Tijdens de raadsbehandeling is middels een amendement de bestemming van Noordgat 2 (huidige bouwmarkt) aangepast. Hiermee heeft het perceel eenzelfde bestemming gekregen als het perceel waar de bouwmarkt naartoe verhuist (Noordgat 5). Door de aanpassing zoals voorgesteld, wordt grootschalige detailhandel ook op perceel Noordgat 2 mogelijk gemaakt. Het raadsbesluit en het amendement zijn ook in de bijlage opgenomen.

Bijlagen

■

Besprekingsverslag

Onderwerp : **Initiatiefgesprek Waterschap
Zuiderzeeland**

aanwezig : De heer R. Kraaijestein (namens Waterschap
Zuiderzeeland); de heer P.J. Woudstra en de
heer K. van den Bosch (namens gemeente
Urk); mevrouw J. van Dijk (adviseur gemeente
Urk)

datum : 8 juni 2004

plaats: : Lelystad

Opening

De heer Woudstra opent de bijeenkomst en geeft aan waarom het bestemmingsplan Bedrijventerrein wordt geactualiseerd. Dit bestemmingsplan is na het bestemmingsplan Buitengebied het tweede plan uit de inhaalslag die in het Plan van aanpak actualisering bestemmingsplannen wordt genoemd. Het bestemmingsplan Bedrijventerrein is consoliderend van karakter en een samenvoeging van bestaande plannen (zes grote en een aantal partiële herzieningen). Dit gesprek is bedoeld om de eisen en wensen van het waterschap met betrekking tot de waterparagraaf en de watertoets in beeld te brengen.

Watereisen van het Waterschap Zuiderzeeland

De heer Kraaijestein geeft aan dat de twee eisen die het waterschap aan de waterparagraaf stelt gelijk ook de knelpunten zullen zijn. Het is namelijk een eis dat bij alle komende bestemmingsplan(wijzigingen) wordt aangetoond dat de 1:100 bui kan worden geborgen in het plangebied. Voorheen hanteerde het waterschap de norm van 6% open water, waardoor aan de 1:100 norm wordt voldaan. Nu is de insteek van het waterschap heel anders, omdat het niet zozeer

.....

uitmaakt hoe de 1:100 norm wordt gehaald als genoemde norm maar wordt gehaald. Hieraan gerelateerd stelt het waterschap de eis dat bij de 1:100 bui maximaal 1½ liter water per seconde per hectare mag worden afgevoerd. Om aan te tonen dat genoemde normen worden gehaald in het plangebied dient een onderzoek plaats te vinden. Een deel van de kosten van dit onderzoek kunnen in rekening worden gebracht bij Waterschap Zuiderzeeland. De heer Kraaijestein geeft tevens aan graag samen met de gemeente Urk de onderzoeksvraag te bepalen. Verder adviseert hij voor een dergelijk onderzoek een kundig bureau in te huren als bijvoorbeeld Tauw Milieu of Royal Haskoning. De voor het plangebied geldende droogleggingseisen moeten bij dit onderzoek in acht worden genomen. Aansluitend geeft de heer Kraaijestein enkele contactpersonen van gemeenten die eerder dergelijk onderzoek hebben gedaan.

Vrijwaringszones

Mevrouw Van Dijk heeft een kaart meegenomen van het plangebied met daarop de vrijwaringszones. Een deel van de bebouwing in het plangebied ligt in de vrijwaringszones. Het gaat hier om bestaand gebied, wat in principe geen probleem is. Wel is het belangrijk om te wijzen op het doel van de vrijwaringszone. Het is goed mogelijk dat de komende twintig jaar gebruik gemaakt moet worden van de vrijwaringszone. Aan bedrijven in dit gebied kunnen geen uitbreidingsmogelijkheden worden toegekend. Er bestaat nog enige onduidelijkheid over de precieze ligging van de vrijwaringszones en met name of vanuit de teen of de kruin van de dijk moet worden gerekend. De heer Kraaijestein levert een schets met daarop de vrijwaringszones.

Zuidermeertocht

Tussen de gemeente Urk en het Waterschap Zuiderzeeland bestaat al enige tijd contact over het realiseren van een milieuvriendelijke oever langs de Zuidermeertocht. Wanneer dit wordt gerealiseerd is het noodzakelijk dat dit in het bestemmingsplan wordt geregeld. De heer Kraaijestein geeft aan dat dit specifiek een wens is van het waterschap. Het waterschap ziet dit heel graag gebeuren, gezien het verhogen van de diversiteit van het watersysteem. De kosten van de

■

aanleg komen dan ook voor rekening van het waterschap. Het waterschap kan de gemeente Urk echter niets verplichten. Voor de gemeente Urk zijn er echter ook veel voordelen aan de aanleg van de natuurvriendelijke oever. Hiermee wordt namelijk het oppervlaktewater vergroot en daardoor doet dit ook mee in de wateropgaaf voor het gebied. Eventueel kan dit worden gekoppeld aan het onderzoek dat moet worden gedaan.

Overige

In het plangebied zijn geen waterwerken aanwezig van het waterschap. Hooguit een stuw in de Zuidermeertocht, maar die is niet voor het peil van de Zuidermeertocht maar voor de Urkervaart. Waarschijnlijk zijn er geen belemmeringen voor het realiseren van een zone waarin insteekhavens planologisch mogelijk zijn. De heer Kraaijestein raadt wel aan om de provincie Flevoland hiervoor te benaderen, want die hebben het oeverbeheer van de Urkervaart.

Afspraken

- Waterschap levert informatie over de situering van de vrijwaringszones;
 - Gemeente Urk levert de Inventarisatie- en uitgangspuntennota voor commentaar;
 - Na de reactie van het waterschap is het eerstvolgende moment het ambtelijk vooroverleg;
 - Waterschap levert ondersteuning bij de formulering van de onderzoeksvraag voor het onderzoek;
 - Gemeente Urk start dit onderzoek in nauw overleg (over zowel kosten als inhoud) met het waterschap.
-

Raadsbesluit

Dossiernummer: 674

De raad van de gemeente Urk,

op voorstel van het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Urk d.d. 17 april 2007

gezien het advies van commissie II d.d. 16 mei 2007

gelet op de artikelen 23 en 25 van de Wet op de Ruimtelijke Ordening;

mede gelet op afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht;

met inachtneming van het door CDA, CU en UG ingediende amendement;

besluit:

1. gewijzigd vast te stellen het bestemmingsplan "Bedrijventerrein", zoals dit plan is vervat in de bij dit besluit behorende plankaart en voorschriften en de daarbij behorende toelichting, een en ander conform de bijbehorende lijst met wijzigingen, welke geacht wordt te behoren bij en deel uit te maken van dit besluit.
2. de zienswijze, zoals ingediend door Bouwbedrijf Kaptein B.V., Noordgat 2 te Urk, ontvankelijk en gegrond te verklaren en aan het perceel Noordgat 2 eenzelfde bestemming te geven als aan het perceel Noordgat 5, namelijk 'Bedrijfsdoeleinden B II' met de aanduiding "voorzieningen".
3. het vastgestelde bestemmingsplan "Bedrijventerrein" ter goedkeuring voor te leggen aan het College van Gedeputeerde Staten van Flevoland ex artikel 28 WRO.

Urk, 31 mei 2007,

de raad van de gemeente Urk,

de griffier,

de voorzitter,

2007-3

Amendement

Voorstel nummer 8
Onderwerp: grootschalige detailhandel Noordgat 2
De raad van de gemeente Urk in vergadering bijeen op 31 mei 2007
Ondergetekende stelt het volgende amendement voor: In het dictum van het raadsbesluit tot het ongegrond verklaren van de zienswijze van bouwbedrijf Kaptein B.V. wordt punt 2. 'de zienswijze, zoals ingediend, ongegrond te verklaren' als volgt gewijzigd en gelezen: 2. de zienswijze, zoals ingediend door Bouwbedrijf Kaptein B.V., Noordgat 2 te Urk, ontvankelijk en gegrond te verklaren en aan het perceel Noordgat 2 eenzelfde bestemming te geven als aan het perceel Noordgat 5, namelijk 'Bedrijfsdoeleinden B II' met de aanduiding "voorzieningen".
Toelichting: De bedoeling van dit amendement is om het perceel Noordgat 2 eenzelfde bestemming te geven als het perceel waarop de nieuwe bouwmarkt zal worden gerealiseerd. Door een aanpassing als voorgesteld, wordt grootschalige detailhandel –en dan niet alleen beperkt tot een bouwmarkt- ook op het perceel Noordgat 2 mogelijk gemaakt.
Naam: fractie CU
A. Woord

Handwritten signatures, including one that appears to read 'J. van der...'.

sgp tegen
ny-cda-cu accoor

**Reacties en beantwoording op het
voorontwerpbestemmingsplan**

Literatuurlijst

Royal Haskoning in opdracht van de gemeente Urk, De bakens verzet, voorontwerp
Structuurvisie Urk 2025+, maart 2003

Vestigia archeologie & cultuurhistorie in opdracht van de gemeente Urk, Archeologische
basiskaart Urk, 20 januari 2003.

Gemeente Urk, Welstandsnota 2004, 24 juni 2004.

Gemeente Urk, Beleidsnotitie gsm-antennes gemeente Urk.

Gemeente Urk, Beleidsnotitie parkeren, 2006.

Gemeente Urk, Kuiper Compagnons, DHV, Onderzoek toekomstig wegbeeld
Domineesweg, gedeelte tussen Sluisweg en Zuidermeerweg, maart 2006.

Gemeente Urk, Gemeentelijke Visie Vestigingsbeleid, Voorontwerp, oktober 2006.

Regionale Brandweer Flevoland, Advies bestemmingsplan Bedrijventerrein Urk.
Tauw Assen in opdracht van de gemeente Urk, Waterberging bedrijventerrein
Zwolsehoek, 26 november 2004.

Ingenieurs/adviesbureau SAVE in opdracht van de gemeente Urk, Toetsing van 10
inrichtingen aan het Besluit externe Veiligheid inrichtingen, september 2005.

Waterschap Zuiderzeeland, Water in beweging, waterbeheersplan 2002-2005

Provincie Flevoland, Omgevingsplan Flevoland 2006 Hoofdlijnennota, 21 juni 2005.

Provincie Flevoland, Beleidsregel Locatiebeleid Flevoland, 26 oktober 2004.

Nota Ruimte, Vrom

